

«Феномен Шевченка!»

*Свою Україну любіть,
Любіть її... во время люте...
В останню тяжкую минуту
За неї Господа моліть.
Т. Г. Шевченко*

Укладач: Гайдай Н. П.

Художні твори Тараса Шевченка

*... Всі дивувалися красі та силі тієї
простой мови, якою Шевченко виливав
свої вірші. Увесь світ став прислухатися
до його мови, а на Вкраїні вірші приймали
як благовісне, пророче слово.
П. Мирний*

1. Шевченко Т. Г. Кобзар. Т. Шевченка: вибір поезій з життєписом, іл. і поясненнями [Електронний ресурс] / Т. Г. Шевченко. – Львів : з друк. наук. т-ва ім. Шевченка, 1914. – 369 с. : іл. – Режим доступу : <https://elib.nlu.org.ua/view.html?id=2722>

Представлене видання Наукового Товариства ім. Шевченка є збіркою поезій Тараса Григоровича. Вступним матеріалом є стислий життєпис поета, поділений на частини згідно з основними етапами його біографії. Вірші у збірці розсортовані за періодами (до заслання, у засланні), розміром і жанрами. «Кобзар» доповнено портретами самого Шевченка. У кінці подається невеликий тлумачний словник-пояснення незрозумілих слів, ужитих у віршах.

2. Шевченко Т. Г. Вибрані твори / Т. Г. Шевченко ; критико-біограф. нарис академіка О. Є. Корнійчука. – Київ : Державне вид-тво художньої літератури, 1949. – 579 с.

3. Шевченко Т. Г. Повна збірка творів : в 3 т. Т. 1: Поезії / Т. Г. Шевченко ; критико-біограф. нарис акад. О. Є. Корнійчук. – Київ : Державне вид-тво художньої літератури, 1949. – 649 с.

4. Шевченко Т. Г. Повна збірка творів : в 3 т. Т. 2 : Повісті / Т. Г. Шевченко ; ред. тома дійсний член АН УРСР О. І. Білецький. – Київ : Державне вид-тво художньої літератури, 1949. – 641 с.

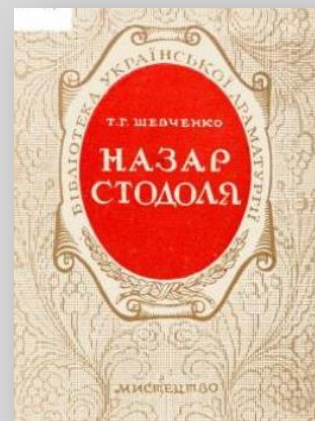
5. Шевченко Т. Г. Повна збірка творів : в 3 т. Т. 3 : Драматичні твори. Журнал. Листування [Електронний ресурс] / Т. Г. Шевченко ; ред. тома акад. О. Є. Корнійчук. – Київ : Державне вид-тво художньої літератури, 1949. – 519 с. – Режим доступу : <https://elib.nlu.org.ua/view.html?&id=10727>

Збірка вибраних творів українського поета, письменника, художника і громадського діяча Тараса Шевченка вийшла друком 1949 року. Видання відкриває портрет поета. Опубліковано автобіографію Тараса Шевченка, написану 1860 року, вибрані вірші, повісті «Княгиня» (1853), «Музикант» (1854–1855) та драму «Назар Стодоля» (1843).

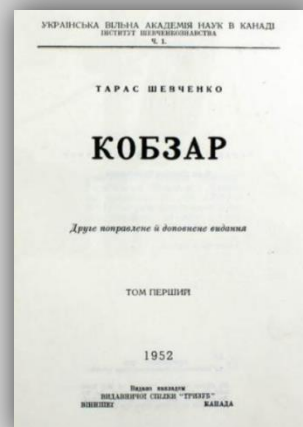

6. Шевченко Т. Г. Назар Стодоля : п'єса на 3 дії [Електронний ресурс] / Т. Г. Шевченко. – Київ : Мистецтво, 1950. – 49 с. – (Бібліотека української драматургії). – Режим доступу : <https://elib.nlu.org.ua/view.html?id=11904>

П'єсу видатного українського письменника, художника і громадського діяча Тараса Шевченка (1814–1861) «Назар Стодоля», написану 1843 року, вважають його найкращим драматичним твором. Події п'єси відбуваються у XVII сторіччі біля Чигирини. Батько красуні Галі не хоче віддавати її заміж за недостатньо заможного Назара Стодолю, чим штовхає героя на відчайдушний вчинок-викрадення коханої. Представлене видання п'єси вийшло друком 1950 року в серії «Бібліотека української драматургії».

7. Шевченко Т. Г. Кобзар. Т. 1 [Електронний ресурс] / Т. Г. Шевченко ; Українська вільна академія наук в Канаді, ін-т Шевченкознавства ; ред., статті й пояснення д-ра Л. Білецького. – 2-ге поправлене й допов. вид. – Вінніпег : Вид. спілка «Тризуб», 1952. – 376 с. : іл. – Режим доступу : <https://diasporiana.org.ua/literaturoznavstvo/2157-biletskiy-l-taras-shevchenko-kobzar-t-1/>

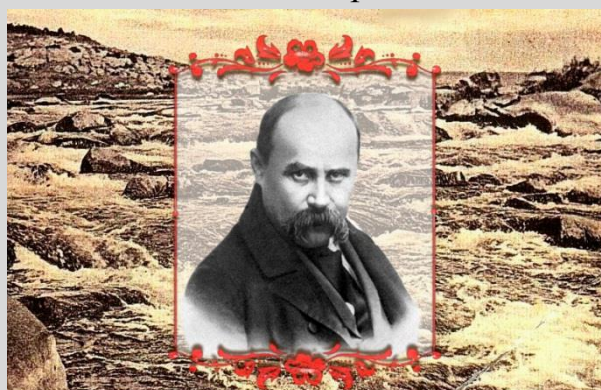

Перший том «Кобзаря» подає твори Шевченка тільки в першій добі його творчості. І це є доба, коли Шевченко жив і вчився в Петербурзі.

8. Шевченко Т. Г. Кобзар. Т. 2 [Електронний ресурс] / Т. Г. Шевченко ; Українська вільна академія наук в Канаді, ін-т Шевченкознавства ; ред., статті й пояснення д-ра Л. Білецького. – 2-ге поправлене й допов. вид. – Вінніпег : Вид. спілка «Тризуб», 1952. – 468 с. : іл. – Режим доступу : <https://diasporiana.org.ua/literaturoznavstvo/2189-biletskiy-l-taras-shevchenko-kobzar-t-2/>

Другий том «Кобзаря» містить у собі всі ті найважливіші політичні, історичні, побутові й особисті твори Шевченка, які він, побачивши дійсну поневолену Україну, творив у найбільшій гніві до москалів-насильників і брутальних завойовників сусідніх народів і в том числі й України. Загальна вступна стаття «Шевченко й Україна» розкриває всю духовну силу цих творів поета. Крім того, до кожного твору подається стаття і пояснення.

9. Шевченко Т. Г. Кобзар. Т. 3 [Електронний ресурс] / Т. Г. Шевченко ; Українська вільна академія наук в Канаді, ін-т Шевченкознавства ; ред.,

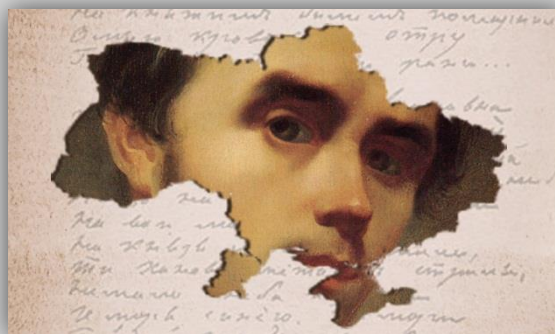

статті й пояснення д-ра Л. Білецького. – 2-ге поправлене й допов. вид. – Вінніпег : Вид. спілка «Тризуб», 1953. – 576 с. : іл. – Режим доступу : <https://diasporiana.org.ua/literaturoznavstvo/2197-biletskiy-l-taras-shevchenko-kobzar-t-3/>

Третій том «Кобзаря» містить у собі всі твори Шевченка, написані ним у неволі на засланні. Одні з них глибокі особисті твори, що відбивають найбільшу любов поета до України і найглибші його терпіння і страждання. Другі-історичні і побутові поеми, що малюють картини з минувшини української історії і показують, як усе більше і більше Москва нищила край і нарід. А побутові-сваволю панів і долю української жінки і чоловіка в кріпацькій неволі й ін. Це геніальні вияви його творчого духу.

10. Шевченко Т. Г. Кобзар. Т. 4 [Електронний ресурс] / Т. Г. Шевченко ; Українська вільна академія наук в Канаді, ін-т Шевченкознавства ; ред., статті й пояснення д-ра Л. Білецького. – 2-ге поправлене й допов. вид. – Вінніпег : Вид. спілка «Тризуб», 1954. – 556 с. : іл. – Режим доступу : <https://diasporiana.org.ua/literaturoznavstvo/2198-biletskiy-l-taras-shevchenko-kobzar-t-4/>

Четвертий том «Кобзаря» містить у собі всі твори Шевченка, написані ним тоді, коли він подув у неволі, і вже по повороті із заслання. Поет на вершці свого творчого таланту. Дух великий, але фізичний стан неволею знівечений. Розкриття оцієї трагедії поета і вияснення у відповідних статтях всіх світоглядних шукань Шевченка: релігійних, моральних, мистецьких і національно-державних-саме таким проблемам цей том і присвячений.

11. Шевченко Т. Г. Кобзар / Т. Г. Шевченко. – Київ : Державне вид-тво художньої літератури, 1954. – 491 с.

12. Шевченко Т. Г. Поеми / Т. Г. Шевченко. – Київ : Державне вид-тво художньої літератури, 1953. – 203 с.

13. Кобзар: (вибране) / Т. Шевченко ; упоряд. О. І. Білецький ; ілюстр. та худож. оформ. В. І. Касіяна. – К. : Рад. шк., 1954. – 676 с. : ілюстр. – (Шкільна бібліотека класиків).

З-поміж безлічі книг, з якими має справу історія світової літератури, поодинокі виділяються ті, що ввібрали в себе науку віків і мають для народу значення заповітне. До таких належить «Кобзар», книга, яку народ український поставив на перше місце серед успадкованих з минулого національних духовних скарбів. Дивовижна доля цієї книги. Поезії, що входять до неї, склались на тернистих дорогах поетового життя, писались то в мандрах, то в казематах, мережились при світлі білих ночей Півночі і в пісках закаспійських пустель, під самотнім сонцем вигнання.

14. Шевченко Т. Г. Поезії: в 2 т., Т. 1. [Електронний ресурс] / Т. Г. Шевченко. – Київ : Радянський письменник, 1955. – 501 с. – (Бібліотека поета). – Режим доступу : https://chtyvo.org.ua/authors/Shevchenko/Poezii_V_dvokh_tomakh_Tom_1/

Це видання становить повне зібрання творів Тараса Шевченка і містить усю відому сьогодні його літературну спадщину: поетичні, драматичні та прозові твори; щоденник, автобіографію, статті, археологічні нотатки, записи народної творчості; листи (включаючи колективні, підписані Шевченком), ділові папери. До видання входять також творчі заготовки та підготовчі матеріали до нездійснених літературних творів Шевченка.

15. Шевченко Т. Г. Твори : в 3 т., Т. 1 : Поезії / Т. Г. Шевченко ; Крит.-біограф. нарис академіка О. Є. Корнійчука. – Київ : Державне вид-тво художньої літератури, 1955. – 686 с.

16. Шевченко Т. Г. Твори : в 3 т., Т. 2 : Повісті / Т. Г. Шевченко. – Київ : Державне вид-тво художньої літератури, 1955. – 645 с.

17. Шевченко Т. Г. Твори : в 3 т., Т. 3 : Драматичні твори. Журнал. Вибрані листи / Т. Г. Шевченко. – Київ : Державне вид-тво художньої літератури, 1955. – 645 с.

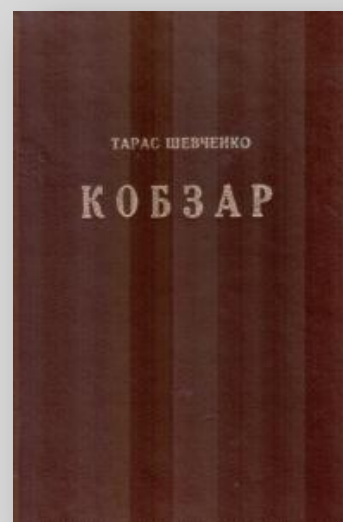
18. Шевченко Т. Кобзар = Kobzar : з поясн. і прим. д-ра Василя Сімовича, Ч. 2 [Електронний ресурс] / УВАН Інститут Шевченкознавства ; за ред. д-ра Я. Рудницького. – 2-е справлене й поширене вид. – Канада : Вінніпег, 1960.– 446 с.– (Клуб приятелів української книжки). – Режим доступу : https://chtyvo.org.ua/authors/Shevchenko/Kobzar_Z_poiasnenniamy_i_prymitkamy_D-ra_Vasylia_Simovycha/

19. Шевченко Т. Г. Кобзар /Т. Г. Шевченко ; вст. сл. М. Рильського. – Київ : Художня література, 1960. – 540 с.

20. Шевченко Т. Г. Кобзар / Т. Г. Шевченко ; ред. І. М. Сінокін. – Київ : Художня література, 1961. – 615 с.

21. Шевченко Т. Г. Кобзар / Т. Г. Шевченко. – Львів : Книжково-журнальне вид-во, 1961. – 648 с.

22. Шевченко Т. Г. Малий Кобзар : вибрані поезії для дітей / Т. Г. Шевченко ; упоряд. й прим. чл. кор. АН УРСР Є. Кирилюка та к.ф.н. В. Шубравського. – Київ : Дитяча література, 1961. – 336 с. : іл.

23. Шевченко Т. Г. Повне зібрання творів : у 6 т., Т. 1 : Поезії (1837-1847) / Т. Г. Шевченко ; ред. тома член-коресп. АН УРСР Є. П. Кирилук. – Київ : Видавництво АНУ, 1963. – 483 с. – (До 150-річчя з Дня народження)

24. Шевченко Т. Г. Повне зібрання творів : у 6 т., Т. 2 : Поезії (1847-1861) / Т. Г. Шевченко ; ред. тома член-коресп. АН УРСР Є. П. Кирилук. – Київ : Видавництво АНУ, 1963. – 631 с. – (До 150-річчя з Дня народження)

25. Шевченко Т. Г. Повне зібрання творів : у 6 т., Т. 3 : Драматичні твори. Повісті / Т. Г. Шевченко ; ред. тома к.ф.н. В. Є. Шубравський. – Київ : Видавництво АНУ, 1963. – 509 с. – (До 150-річчя з Дня народження)

26. Шевченко Т. Г. Повне зібрання творів : у 6 т., Т. 4 : Повісті / Т. Г. Шевченко ; ред. тома член-коресп. АН УРСР Є. С. Шаблювський. – Київ : Видавництво АНУ, 1963. – 323 с. – (До 150-річчя з Дня народження)

27. Шевченко Т. Г. Повне зібрання творів : у 6 т., Т. 5 : Щоденник. Автобіографія / Т. Г. Шевченко ; ред. кол. : М. К. Гувій, С. Д. Зубков [та ін.]. – Київ : Видавництво АНУ, 1963. – 366 с. – (До 150-річчя з Дня народження)

28. Шевченко Т. Г. Повне зібрання творів : у 6 т., Т. 6 : Листи. Нотатки. Фольклорні записи / Т. Г. Шевченко ; ред. тома академік АН УРСР М. К. Гудзій. – Київ : Видавництво АНУ, 1964. – 643 с. – (До 150-річчя з Дня народження)

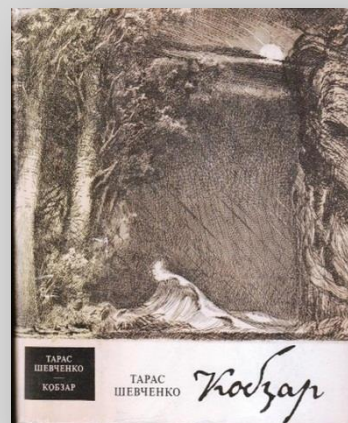
29. Шевченко Т. Г. Твори : в 3 т., Т. 1 : Поетичні твори / Т. Г. Шевченко. – Київ : Державне вид-тво художньої літератури Української РСР, 1963. – 731 с.

30. Шевченко Т. Г. Твори : в 3 т., Т. 3 : Журнал. Вибрані листи / Т. Г. Шевченко. – Київ : Державне вид-тво художньої літератури Української РСР, 1963. – 491 с. – (Бібліотека поета)

31. Шевченко Тарас-художник: дослідження, розвідки, публікації / Т. Г. Шевченко. ; ред. Г. І. Вишневський. – Київ : Мистецтво, 1963. – 150 с. : репрод.

Тарас Григорович Шевченко (1814-1861) - український поет, письменник (драматург, прозаїк), художник (живописець, гравер), громадський діяч, філософ, політик, фольклорист, етнограф, історик. Цей збірник містить праці, написані вченими з різних наукових установ України, які досліджували малярську та графічну творчість Т.Г. Шевченко.

32. Шевченко Т. Кобзар / Т. Шевченко. – К. : Дніпро, 1984. – 606 с., іл.

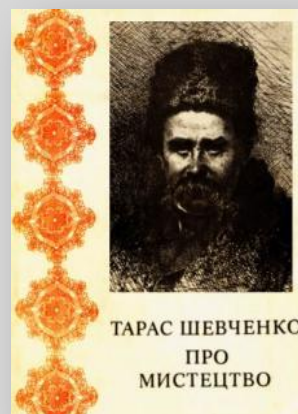
Збірка поетичних творів великого українського поета Т.Г. Шевченка містить вірші, поеми, балади 1837-1861 рр., пройняті гострими соціальними мотивами, глибокими ліричними почуттями.

33. Шевченко Т. Г. Кобзар / Т. Г. Шевченко ; худож. оформл. Є. Муштенка. – К. : Наукова думка, 1997. – 368 с. – (Бібліотека школяра).

34. Шевченко Т. Г. Кобзар / Т. Г. Шевченко ; вступ. ст. М. Рильського. – К. : Видавництво художньої літератури, 1961. – 601 с.

35. Шевченко Т. Г. Про мистецтво : Збірник [Електронний ресурс] / Т. Г. Шевченко ; упоряд. І. І. Стебун. – 2-ге вид. – Київ : Мистецтво, 1984. – 255 с. – (Пмятки естет, думки). – Режим доступу : https://chtyvo.org.ua/authors/Shevchenko/Pro_mystetstvo/

До збірки увійшли найважливіші матеріали творчої спадщини великого українського поета, що безпосередньо розкривають його естетичні ідеї, його погляди на художню творчість, її пізнавальну та суспільно-дійову роль, думки і висловлювання з приводу тих чи інших мистецьких явищ. У виданні використана поезія й проза Тараса Шевченка, його щоденник і листи, а також мемуарна література про поета. Розрахована на читачів, що цікавляться проблемами літератури, мистецтва, естетики.

36. Шевченко Т. Г. Твори: в 5 т., Т. 3 : Драматичні твори і повісті / Т. Г. Шевченко. – Київ : Дніпро, 1985. – 381 с.

37. Шевченко Т. Г. Кобзар : вірші та поеми [Електронний ресурс] / Т. Г. Шевченко ; упоряд. С. Тургунбаєв. – Київ : Голов. спец. ред. л-ри. мовами нац. меншин України, 2004. – 254 с. : іл. – (Вінок Кобзареві мовами народів світу. 1814-1861). – Режим доступу : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0002002>

До книги увійшли поетичні твори класика світової літератури киргизською мовою. Видання ілюстроване репродукціями живописних та графічних творів Тараса Шевченка. До 190-річчя від дня народження.

38. Творча спадщина Тараса Шевченка як чинник національно-патріотичного виховання майбутніх учителів мистецьких дисциплін : матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Умань, 28 березня 2014 р. [Електронний ресурс] / гол. ред. О. В. Дудник. – Умань : ФОП Жовтий О. О., 2014. – 138 с. – Режим доступу : https://nauka.udpu.edu.ua/wp-content/uploads/Zvit%202014/Seminaru_ta_konferentsii/8.2.pdf

До збірника увійшли матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції присвяченої 200-літтю з дня народження Кобзаря, у яких дослідники презентують своє бачення ролі творчої спадщини Тараса Шевченка у процесі підготовки майбутніх учителів мистецьких дисциплін.

39. Шевченко Т. У нашій раї на землі...: вибрані поезії / Т. Шевченко ; упоряд. Г. Рогач ; передм. О. Гончара ; худож. К. Штанко. – Київ : Веселка, 2016. – 159 с. – (Українській дитині).

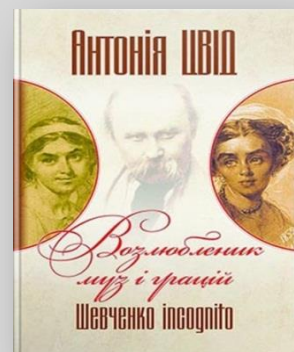
До книжки увійшли вірші та поеми Т.Г.Шевченка про материнське щастя й материнське горе, нелегке життя селянських дітей за часів кріпащини, а також про людську мудрість, славу історичну минувшину, велику любов до рідного народу.

40. Цвід А. Як русалки місяць ловлять. Кохані жінки Тараса Шевченка : роман-перформанс у картинах та етюдах. Трилогія, Кн. 3. – Київ : ТОВ Вид-во «Прометей», 2017. – 368 с. : іл.

Роман-перформанс в картинах і етюдах відомої української письменниці Антонії Цвід «Возлюбленик муз і грацій. Кохані жінки Тараса Шевченка»-це видання в трьох книгах про життя й кохання Тараса Шевченка, яке об'єднує романи: «Возлюбленик муз і грацій», «І темні ночі, і ласки дівочі» та «Як русалки місяць ловлять». Обсяг видання-понад 1200 сторінок, 160 репродукцій робіт Т. Шевченка, третина з яких кольорові. В романі-трилогії «Возлюбленик муз і грацій. Кохані жінки Тараса Шевченка» вперше в українській художній літературі в такому обсязі розробляється тема кохання нашого Пророка, всього його короткого, але насиченого подіями життя. Охопивши чималий об'єм архівного матеріалу, авторка виводить образ митця через призму стосунків з жінками-натхненницями його шедеврів, що дає змогу якнайповніше розкрити суть генія яко людини, чоловіка, поета і митця.

41. Шевченко Т. Г. Катерина: поема [Електронний ресурс] / Т. Г. Шевченко. – Київ : Відкрита книга, 2017. – 26 с. – Серія : Класика української літератури. – Режим доступу : <https://sites.google.com/site/openbookclassic/ukraienska-literatura/sevcenko-t-g/katerina?authuser=0>

Катерина-поема Тараса Шевченка, написана в Петербурзі наприкінці 1838-на початку 1839 років та присвячена Василю Жуковському у пам'ять 22 квітня 1838 року, дня викупу поета з кріпацтва.

42. Шевченко Т. Г. Гайдамаки : поема [Електронний ресурс] / Т. Г. Шевченко. – Київ : Відкрита книга, 2017. – 94с. – Серія : Класика української літератури. – Режим доступу : <https://sites.google.com/site/openbookclassic/ukraienska-literatura/sevcenko-t-g/gajdamaki?authuser=0>

Поема зображує події народного повстання, Коліївщини, на чолі з Максимом Залізняком та Іваном Гонтою. Масштабність охоплення важливих подій, велика кількість дійових осіб і драматичних картин надають твору характеру епопеї. Шевченко оспівав і звеличив повсталий народ, його волю до боротьби проти соціального і національного гніту, мужність і душевну красу. Вперше у європейському романтизмі оспівано не героїв-одинаків, а народних месників-«громаду в сіряках».

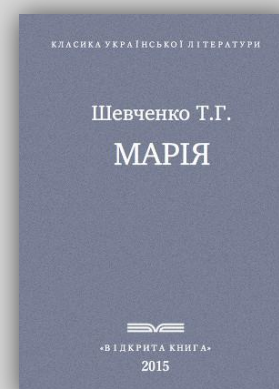
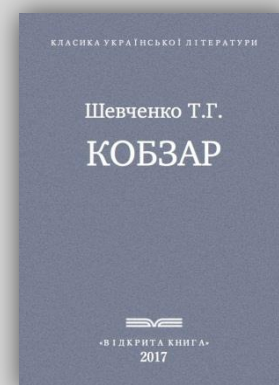
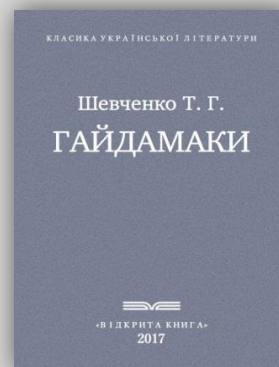
43. Шевченко Т. Г. Кобзар [Електронний ресурс] / Т. Г. Шевченко. – Київ : Відкрита книга, 2017. – 803 с. – Серія : Класика української літератури. – Режим доступу : <https://sites.google.com/site/openbookclassic/ukraienska-literatura/sevcenko-t-g/kobzar?authuser=0>

44. Шевченко Т. Г. Марія : поема [Електронний ресурс] / Т. Г. Шевченко. – Київ : Відкрита книга, 2017. – 26 с. – Серія : Класика української літератури. – Режим доступу : <https://sites.google.com/site/openbookclassic/ukraienska-literatura/sevcenko-t-g/maria?authuser=0>

Марія-відома соціально-філософська поема з елементами біблеїзму видатного українського письменника Тараса Шевченка, написана у 1859 році

45. Шевченко Т. Г. Назар Стодоля : п'єса [Електронний ресурс] / Т. Г. Шевченко. – Київ : Відкрита книга, 2017. – 26 с. – Серія: Класика української літератури. – Режим доступу : <https://sites.google.com/site/openbookclassic/ukraienska-literatura/sevcenko-t-g/nazar-stodola?authuser=0>

П'єсу видатного українського письменника, художника і громадського діяча Тараса Шевченка (1814–1861) «Назар Стодоля», написану 1843 року, вважають його найкращим драматичним твором. Події п'єси відбуваються у XVII сторіччі біля Чигирина. Батько красуні Галі не хоче віддавати її заміж за недостатньо заможного Назара Стодолю, чим штовхає героя на відчайдушний вчинок-викрадення коханої.

Літопис життя і творчості Т. Шевченка

*Я йшов до Шевченка дуже довго –
починаючи з дитячих років.
І кожен раз йшов, як до невідомого.
Шевченків аристократизм,..
його геній жив духовними проблемами,
не залежними від обставин часу.*

Євген Сверстюк

46. Євшан М. Тарас Шевченко. Статті [Електронний ресурс] / М. Євшан. – К. : Життя й мистецтво, 1911. – 91 с. – Режим доступу :

<https://www.twirpx.com/file/2311887/>

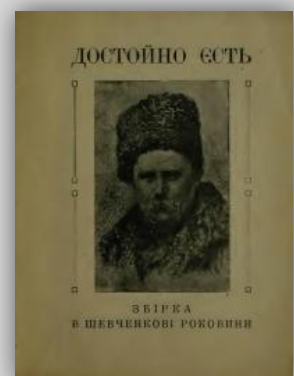
Представлена публікація є збіркою шевченкознавчих статей, розроблених Миколою Євшаном-українським літературним критиком, літературознавцем і перекладачем. Зокрема, значення творчості Тараса Григоровича не лише для народу, а й для автора, її зв'язок із релігією та перетворення на релігію. Окрема увага приділяється стосункам Шевченка та Куліша.

47. Єфремов С. Тарас Шевченко. Життя його та діла [Електронний ресурс] / С. Єфремов ; видання третє. – Київ : Часі, 1917. – 60 с. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/2311876/>

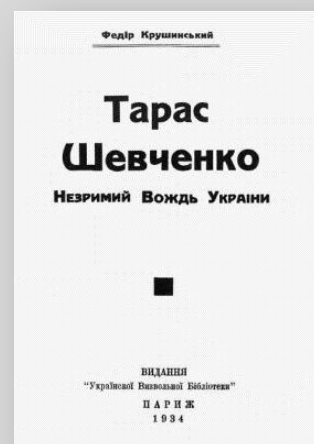
Пропоноване видання наводить біографію поета, ілюструючи її цитатами із творів Шевченка. Автор намагається з'ясувати, ким був Шевченко, що він зробив, чим уславився. Аналізує творчість Тараса Григоровича та чим вона відрізняється від творчості інших письменників, що також писали для народу і народною мовою.

48. Достойно есть. Збірка в Шевченкові роковини. Промова Богдана Лепкого на Шевченковому святі в Берліні 12. 03. 1920 р. [Електронний ресурс]. – Вецляр : Струя, 1920. – 32 с. – Режим доступу : <https://diasporiana.org.ua/ideologiya/231-dostoyno-yes-zbirka-v-shevchenkovi-rokovini/>

49. Єнзен А. Тарас Шевченко: життя українського поета (літературна студія) [Електронний ресурс] / А. Єнзен ; пер. з німецької І. Мандюк. – Перемишль : Друкарня Кноллера і Сина, 1921. – 106 с. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/2301721/>

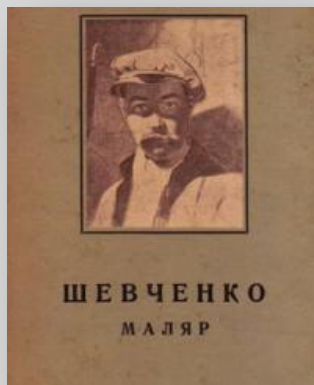

Дуже добре обізнаний з многими славянськими літературами шведський історик літератури і поет Др. Альфред Єнзен, директор основаної в Штокгольмі, нині вже дуже багатій бібліотеки інституту Нобеля, при численних своїх творах, в яких оброблені поодинокі визначні поети і письменники славянських літератур чи то в шведській чи в німецькій мові, присвятив саме українському поетові Тарасові Шевченкові (1814—1861). Він назвав свою студію «життє поета», але вона обіймає в двох частинах не лише життя поета, але також історичне представлення головного предмету его поезій, і всесторонній аналіз його поетичних творів. Книжка написана незвичайно займаюче, повна ентузіазму і подиву для поета, якого автор як досвідчений знавець літератури не лише замкнув у своїм серці, але зумів також зробити його симпатичним для читача цієї студії. Думаю, що із цим осудом згодиться кожний, хто прочитає цю студію. Втім сам Єнзен є свідомим цінителем своєї книжки, бо в письмі до підписаного він пише, що сподівається «що для Ваших земляків буде она літературним доробком».

50. Крушинський Ф. Тарас Шевченко. Незримий Вождь України [Електронний ресурс] / Ф. Крушинський. – Париж : Видання «Української Визвольної Бібліотеки», 1934. – 20 с. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/2301045/>

Промова на святі «Української Просвіти» в Мелені, Франція, 18 березня 1934 р., в 120-ту річницю народження Пророка України. Минає; 120 літ од тієї великої днини, як в убогої української хатини моринецького кріпака Григорія Грушівського-Шевченка почулися перші звуки Тараса-дитини, що з могутністю пізніше в чудову визвольну пісню новітньої України. Ті звуки, що рознесуться Пророчим гомоном по соборній землі українській, падаючи животворчою, цілющою росою на спрагнений національний ґрунт. А роса та дасть чудодійне колосся повіквічного збіжжя українського, наповнюючи новою силою присохле джерело українського творчого духу.

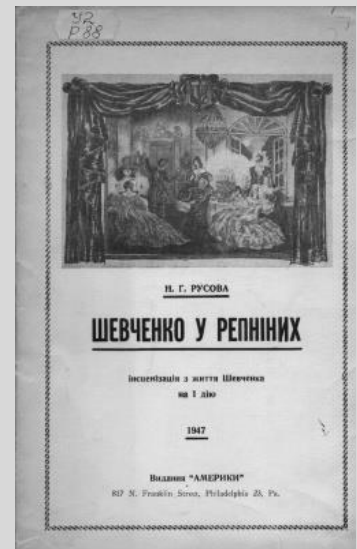

51. Гординський С. Тарас Шевченко-маляр. 1814-1861. Вип. перший: Українське мистецтво [Електронний ресурс] / С. Гординський. – Українське видавництво Краків – Львів, 1942р. – 60 с. : іл. – Режим доступу : <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/25035/file.pdf>

При розгляданні творів Шевченка насамперед мимохідь вражає дивна різnorodність його таланту: нема такої галузі малярства, в якій би він не працював. Тут бачимо і релігійні твори і історичні, маємо чимало портретів і нарешті такі теми побутового малярства, де він так далеко випередив свій вік...

52. Геркен-Русова Н. Шевченко у Репніних. Інсценізація з життя Шевченка на 1 дію [Електронний ресурс] / Н. Геркен-Русова. – Філадельфія : Америка, 1947. – 28 с. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/2306388/>

Інсценізація з життя Шевченка на 1 дію. Свята в пам'ять нашого великого поета Т. Шевченка в так звані Шевченківські дні ввійшли в традицію українського життя як на Україні так і на чужині. Чи то у великій салі чи то у сільській «Просвіті», чи то в таборах полонених, чи серед малої групи десь долею чи недолею закинутих Українців-всюди у тій чи іншій формі, в залежності від сил і спроможностей учасників, відбуваються чи відчити, чи концерти, чи діточі вистави, живі образи, чи деклямації творів Того, «ким все занялося і запалало». Наступна інсценізація, складена на основі історичних джерел, мемуарів, спогадів, листування і щоденників, подає картину із життя поета в 1840-ових роках коли він повний сил і творчості гостював у своїх приятелів князів Репніних у їх маєтку в Яготині, вбираючи від них той дух «козацького панства», як він сам висловлювався, що ці останні нащадки нашої державної провідної верстви донесли аж до середини минулого віку. Це були часи, коли вийшов перший «Кобзар» Шевченка, коли він, покінчивши студії у Академії малярства у Петербурзі, мандрував по своїй любій Україні, по «нашій не своїй землі». Шевченко був всюди улюбленим гостем. Чи то в селянській хаті, чи то в історичнім маєтку князя Репніна, його талант як маляра викликав подив знавців мистецтва, а коли він сам деклямував свої вірші, то присутні забували все на світі і «душі їх настроявалися на високий діапазон», як казав Репнін.

53. Білецький Л. Віруючий Шевченко / Л. Білецький. – Вінніпег : Українська Вільна Академія Наук, 1949. – 31 с. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/2306445/>

Комуністична преса й літературно-публіцистична критика в Україні й на чужині в Канаді й Америці пропагує погляд, що Шевченко був невіруючим і навіть безбожником і ненаціональним поетом, а тільки поетом простих селян

і робітників. Погляд цей дивовижний і зовсім розминається з правдою, як погляд спрощений і розрахований тільки на протинаціональну пропаганду.

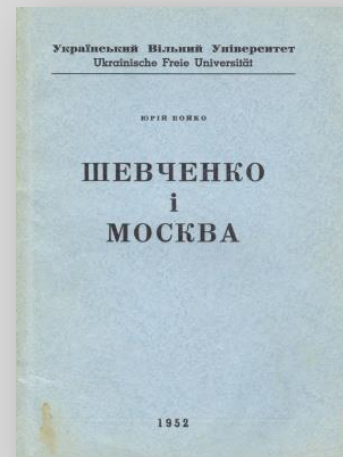
54. Білецький Л. Шевченко в Яготині [Електронний ресурс] / Л. Білецький. – Авгсбург : Накладом Товариства Прихильників, 1949. – 48 с. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/2303790/>

В літні місяці 1843 Шевченко разом з Ю Капністом вперше завітав до князя Миколи Рєпніна в Яготині. Тоді тільки княжна Варвара Рєпніна й пізнала Шевченка. Але це перше перебування поета в Рєпніних було недовге. Вдруге був Шевченко в Яготині десь у вересні, коли якраз княжни Варвари не було: вона з батьками гостювала у Седневі в Лизогубів. У жовтні 1843 р. Шевченко разом з братом княжни Василем Рєпніним, прибув до Яготина втретє й пробув там із перервами аж до 10 січня 1844 р. От тоді-то княжна Варвара й познайомилася з Шевченком й дуже ним захопилася.

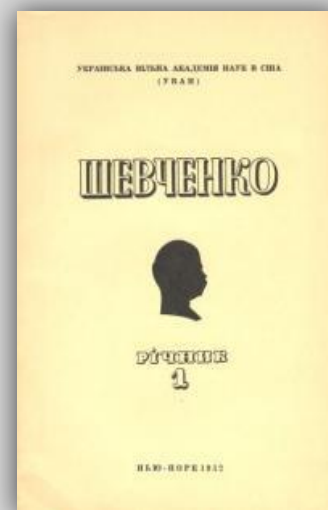
55. Бойко Ю. Шевченко і Москва [Електронний ресурс] / Ю. Бойко. – Прага : Український Вільний Університет, 1952. – 64 с. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/2311280/>

Основна лінія, якою йшло фалшування-це питання відносин Шевченка до Росії, російського народу, російської культури і письменства. Осяги ворога тут дуже значні. Настільки значні, що він своїми коментарями, статтями, розвідками, примітками охопив більшу частину літературної спадщини Шевченка, все перекрутив і занечистив своїм діткненням; що не вдалося перекрутити, те заплямував тавром «реакційної романтики», а то й просто дбайливо заховав від читацького ока. Школа, радіо, преса, кіно в советській Україні накидають так уперто-нахабно спрепарований образ Шевченка друга нібито Росії,-що читач підходить до творчості письменника вже украй сугестіонований пропагандою, і під тиском цієї сугестії живе Шевченкове слово до нього вже не промовляє з тою ясністю, з якою воно впливає на свіжу людину, яка мислить самотужки і сприймає безпосередньо з уст Кобзаря його палку вогненну правду.

56. Шевченко: Річник 1 [Електронний ресурс] / Шевченківська конференція УВАН, 1952. – Нью-Йорк : Українська вільна академія наук в США, 1952. – 30 с. – Режим доступу : <https://diasporiana.org.ua/literaturoznavstvo/452-shevchenko-richnik-1/>

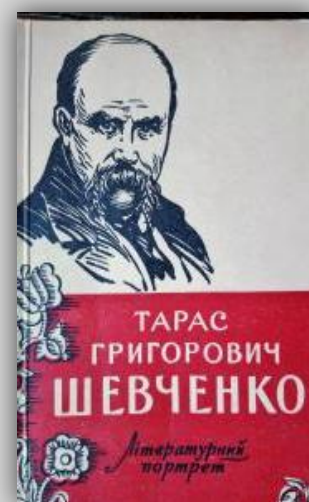
Українська Вільна Академія Наук традиційно щороку одмічає Шевченківські роковини урочистою Науковою Конференцією членів усіх секцій усіх відділів УВАН. Видання річника «Шевченко» включає такі розділи: 1) вступна стаття, 2) дослідчі праці, 3) публікації нових матеріалів, 4) видання УВАН, присвячені Шевченкові. Починаючи з невеличкої публікації цього року, УВАН в США хотіло б зробити це видання річником, збільшуючи і поглиблюючи його зміст.

57. Зайцев П. Життя Тараса Шевченка [Електронний ресурс] / П. Зайцев – Нью-Йорк-Париж-Мюнхен : Наукове товариство ім. Шевченка, Бібліотека українознавства, 1955. – 400 с. – Режим доступу : <https://diasporiana.org.ua/literaturoznavstvo/438-zaytsev-p-taras-shevchenko/>

Книга професора Павла Зайцева «Життя Тараса Шевченка», що виходить у світ заходами Наукового Товариства ім. Шевченка в США і Європі, є плодом багаторічної праці. Професор своїми розвідками здобув собі ім'я видатного шевченкознавця ще перед першою світовою війною. Безперервно продовжуючи свої дослідження, він, зокрема, в 1930-х роках провів велику роботу над «Повним виданням творів Тараса Шевченка» Українського Наукового Інституту в Варшаві як редактор цієї надзвичайно цінної збірки і як автор ряду статей, коментарів до текстів і численних біографічних та бібліографічних приміток.

58. Білецький О. Тарас Григорович Шевченко: літературний портрет [Електронний ресурс] / О. Білецький, О. Дейч ; худож. А. М. Дев'янін. – Київ : Держлітвидав України, 1958. – 206 с. – Режим доступу : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/0001763>

На матеріалі перекладів спадщини українського поета розглянуто міжнародний аспект поезії та прози Кобзаря й висвітлення цієї проблеми академіком О. Білецьким. Шевченкознавчі праці О. Білецького займають важливе місце в компаративних пошуках ученого, виробленні методики вивчення матеріалу. Подібні дослідження творів Т. Шевченка відкривають прямий шлях до вивчення спільних закономірностей розвитку слов'янських літератур.

59. Біографія Т. Г. Шевченка за спогадами сучасників. [Електронний ресурс]. – К., 1958. – 439 с. – Режим доступу : <http://litopys.org.ua/shevchenko/biogr.htm>

У збірнику вміщені найцінніші спогади. Окремі матеріали П. Мартоса, В. Аскоченського, Д. Селецького, П. Куліша та інших сучасників Т. Г. Шевченка не могли бути повністю використані, бо в них автори, виходячи з своїх класових позицій, викривляють характер і діяльність народного поета. Не могли ми також користуватися тими матеріалами, в яких подаються вигадані факти з життя Шевченка, наприклад про перебування малого Тараса у Варшаві і навчання в художника Лампі, чи про фізичне покарання на засланні. Нині дослідники встановили, що наведені та їм подібні епізоди з життя Тараса Григоровича вигадані, і тому вони не можуть братися до уваги.

60. Жила В. Ідейні основи Шевченкового гамалії [Електронний ресурс] / В. Жила. – Вінніпег : УВАН, 1958. – 23 с. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/2309520/>

Питання, аналізоване автором, могло б здатися архаїчним, бо студії творчості Т. Шевченка пішли вже далеко поза межі подібних питань, як рівно ж і політичні ідеї провідних кіл сусідніх Україні народів переросли анальфабетичні твердження лідера російської інтелігенції часів Шевченка, Віссаріона Белінського, що «Казак знав в житті тільки два насолоди: різню и горилку»... Однак, так недавно, як в році 1948, державне видавництво СРСР видало в Москві «Избранные философские сочинения» В. Г. Белінського, де на сторінках 513-517 подано в повній «красі» вульгарні і малограмотні, при тім повні суперечностей поучення «Неистового Виссариона», як було прозвано Белінського ще його сучасниками. А це значить, що московські видавці і пропагандисти пускають в живе життя по цілому світі (бо ж славістичні департаменти університетів і інші шкільні й наукові та

просвітні заклади засмічуються тими поученнями) старі, давно померлі папшквілі, якими ще за царів московські імперіялісти силкувалися задушити великий рух українського відродження.

61. Вишневський М. Ф. Т. Г. Шевченко : Коротка біографія / М. Ф. Вишневський. – Київ : Радянська шк., 1961. – 164 с.

Дана книга це хвилююча розповідь про дитинство, тяжке заслання і переслідування царизмом українського поета.

62. Шевченко і ми. Збірник доповідей для відзначення 150-річчя з дня народження Тараса Шевченка. Т. CLXXX [Електронний ресурс] / ред. В. Стецюк. – Нью-Йорк-Париж-Торонто : Вид-во: Наукове Товариство ім. Шевченка, 1965. – 159 с. – Режим доступу : <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/25585/file.pdf>

«Цим збірником ми хочемо збільшити число тих наших українських публікацій у вільному світі, що мають за мету-пізнавати і представляти Шевченка таким, яким він був в дійсності і яким він залишиться навіки та своїм безсмертним словом буде протидіяти всяким фальсифікуванням його правдивої національно-християнської ідеології. Ми твердо віримо, що не тільки слабодухі большевицькі фальсифікатори, але й ніяка ворожа сила не зможе знищити Шевченківського вічного «кадила істини» і Шевченкової віри в те, що «наша правда», яка тепер «п'яна спить», таки «Встане..., встане воля, І тобі одному поклоняться всі язики во віки і віки. А покищо течуть ріки, кривавії ріки...». Цій непохитній вірі в Божу правду на землі присвячуємо оцей наш скромний збірник!» В. Стецюк.

63. Доманицький В. Тарас Шевченко: (синтетично-націологічні студії його життя й творчості) [Електронний ресурс] / В. Доманицький. – Чикаго : Українська Видавнича Спілка в Чикаго, 1961. – 116 с. : ил. – (Бібліотека націологічної літератури) (З бібліотеки Анни Фігус-Ралько, Вінніпег, Канада.). – Режим доступу : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0007092>

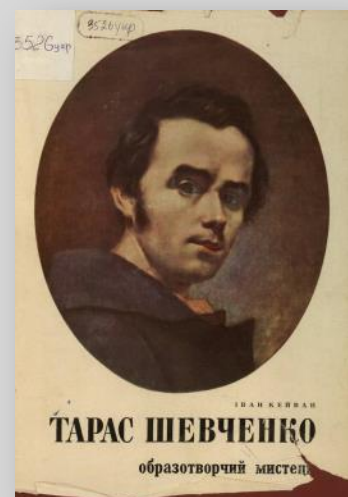
Ця праця є спробою синтетично-націологічних студій життя й творчості Т. Шевченка. Яка ж кінцева мета, які остаточні цілі такої синтетично-націологічної праці? Передовсім-це справне, правдиве визначення головної, пануючої, домінантної ідеї життя і творчості Т. Шевченка. Далі-справедлива оцінка й визначення значення-питомого тягару поодиноких періодів життя і творчості Т. Шевченка. Нарешті, на підставі рішення цих двох проблем стає можливим справно й доцільно вирішити проблеми національної політики, чи, вживаючи терміну шведського теоретика науки про політику-Челлена,-«етнополітики».

64. Дорошенко В. Горе і радість у шевченковому житті: Біографічний нарис [Електронний ресурс] / В. Дорошенко. – Філадельфія, 1962. – 47 с. – Режим доступу : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/0000891>

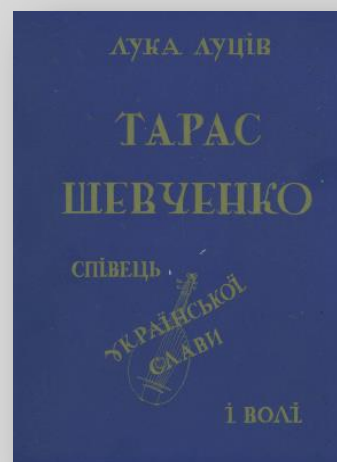
Ледве котрий інший поет-не тільки наш-може похвалитися такою незвичайною біографією як Шевченко. Життя Шевченкове повне драматизму, різких змін, що давали йому багато радості, але спричинили й не менше горя. Кар'єра його просто феєрична, немов казка з «Тисячі й одної ночі». Справді, бо, з сина кріпака, сільського пастушка й панського льокайчука вийти на вершини, що на них стояла інтелектуальна еліта великої імперії, й перевищити цю еліту,-це хіба не голово кружна кар'єра? Йшовши цим шляхом, наш Кобзар зазнав усього-і доброго і злого. Випив до дна келих великих радощів і чашу великого горя. Але доброго зазнав таки чимало.

65. Кейван І. Тарас Шевченко-образотворчий мистець [Електронний ресурс] / І. Кейван. – Вінніпег : Видано заходами Комітету Українців Канади, 1964. – 170 с. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/2300711/>

Блискучий і різногранний талант Тараса Шевченка виявився в різних ділянках: він був видатним портретистом і пейзажистом, талановитим жанристом, оригінальним релігійним малярем, а вже як гравер-офортист був одним із перших у тому часі, справжнім піонером граверства не тільки на Україні, але й у Московщині. Багатогранність таланту Тараса Шевченка незвичайна. Він був обдарований чудовим голосом-баритоном, що з подивугідною інтерпретацією та глибоким відчуттям співав українські народні пісні й чарував слухачів. Шевченко був глибоким знавцем музики, розумівся на архітектурі, працював, як скульптор і виявився навіть як сценічний актор-аматор.

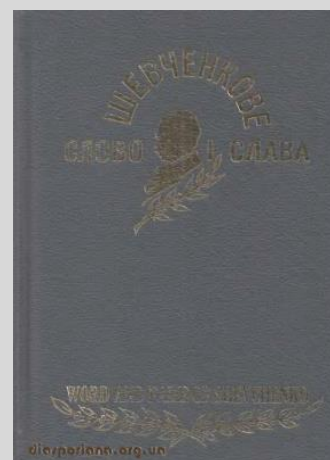

66. Луців Л. Тарас Шевченко-співець української слави і волі [Електронний ресурс] / Л. Луців. – Нью-Йорк-Джерзі-Сіті : Свобода, 1964. – 189 с. – Режим доступу :

Українці у вільному світі читають у Найбільшій Українській Книзі слова Тараса Шевченка про колишнє й теперішнє лихо в Україні. Та український геній-поет не впадав у зневіру, він підтримував на душі своїх земляків у найгірші часи царського поневолення українського народу. Його слова скріплюють віру нашого народу в те, що минеться й теперішнє московсько-комуністичне поневолення в Україні. «Подай душі убогій силу, щоб огненно заговорила, Щоб слово пламенем взялось, щоб людям серце розтопило, І на Україні понеслось, і на Україні святилось Те слово, Божее кадило, кадило істини. Амінь.» Т. Шевченко

67. Шевченкове слово і слава: антологія перекладів з Шевченка чужими мовами = Word and fame of Shevchenko: an anthology of Shevchenko's poetry in foreign translations [Електронний ресурс] / за ред. Б. Кравцева. – Чікаго : Видавництво Миколи Денисюка, 1964. – 456 с. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/2306457/>

В 1960 році минуло сто років, відколи Шевченкове слово і Шевченкова слава почали здобувати світ. Ще ж за життя Поета, 1860 року, були опубліковані перші переклади Шевченкових віршів і поем у Польщі і в Чехії і першим книжковим виданням появилися переклади з Шевченка на російську мову в Росії. І потім кожне уже десятиріччя, кожен сливе рік приносили вістки про світову славу Шевченка, про дальший звитяжний похід Шевченкового слова, про вплив його генія на молоді літератури відроджених «весною народів» слов'янських країн, про ознайомлення з його творчістю і з його батьківщиною-Україною серед вікових своєю культурою західних націй, про відгомін його «Заповіту» в найдальших закутинах землі.

68. Задеснянський Р. Шевченко і Кирило-Методіївці [Електронний ресурс] / Р. Задеснянський. – Б. м. (Мюнхен) : Вид-во «Українська критична думка», 1969. – 27 с. – Режим доступу : <https://diasporiana.org.ua/ideologiya/232-zadesnyanskiy-r-shevchenko-i-kirilo-metodiyevtsi/>

У книзі «Шевченко і Кирило-Методієвське Брацтво» розглянуто погляди на саме братство й

роль у ньому Шевченка. Ця робота одночасно б'є і по радянській, і по діаспорній історіографії. Так, Р. Задеснянський категорично відмовляється називати об'єднання кирило-методіївців «Кирило-Методіївським братством», назвою, яка була прийнята в діаспорній українській історіографії. Він пише: «Ніде це «Общество» не звалось «Кирило-Методієвським Брацтвом». Саме товариство автор уважає «оформленою організацією». Історик запекло доводить, що Шевченко ні в якому разі не міг входити до цього «Общества», бо ідеологія кирило-методіївців-«провінційальний патріотизм», який не міг зашкодити Росії й вів тільки до її посилення, «пропагував... збільшення створеної москалями держави і не обіцяв ані одній неслов'янській землі добровільного звільнення!» Р. Задеснянський зазначає, що, «коли б ми прийняли, що Шевченко був членом того «Славянського Общества», ...то ми мусіли тоді перекреслити все написане Шевченком у «Кобзарі» з «Заповітом» включно, мусіли прийняти за правильне неймовірне припущення, що Шевченко зрікся самостійницьких поглядів, перестав ставитись вороже до Московщини...». Питанню, чи належав Шевченко до товариства, чи не належав, автор надає надзвичайної політичної ваги. Шевченко в інтерпретації Р. Задеснянського «український націоналіст і революціонер», який «ненавидів москвинів і намагався розбудити національну свідомість і ненависть до москвинів». Безумовно, поет знав про товариство, але не міг увійти до нього через велику «ідеологічну прірву» між ним і кирило-методіївцями. Твердження Р. Задеснянського про те, що братчики, серед яких був і Шевченко, заклали початок політичному прагненню до незалежної України, підриває наріжний камінь національної української історіографії.

69. Рахманний Р. Чому політичний Тарас Шевченко? [Електронний ресурс] / Р. Рахманний. – Мейн Ст., Вінніпез, Манітоба, Канада : Видавнича спілка «Тризуб», 1976. – 23 с. – Режим доступу : <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/285/file.pdf>

Спільними думками і словами в книзі дано відповідь на основне запитання: Чому саме Тарас Шевченко є прапорним іменем для українців, які борються за політичне визволення свого народу? -Бо він є найвірнішим віддзеркаленням долі кожного з нас-в Україні і в державах українського поселення. -Бо він мав сміливість називати речі по імені, не лякаючись ні царя, ні тюрми, ні своїх рідних негідників. -Бо його мистецьке слово було і далі є формою українського національно- культурного й політичного себевиявлення і протесту. -Бо політичність життя і поезії Тараса Шевченка є не лише актуальна для українців на всьому світі, але вона й співзвучна із прагненням людства в атомовій епосі. Згодом, коли український народ стане суверенним господарем у своїй незалежній державі, тоді Шевченкове слово наші нащадки може й розглядатимуть лише з точки зору т. зв. Чистого мистецтва. Тоді політичний аспект

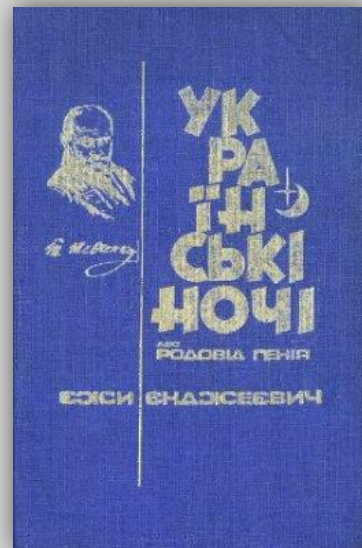
Шевченкової творчості можливо буде на другому плані.

70. Єнджеєвич Є. Українські ночі або родовід генія. Біографічний роман про Шевченка [Електронний ресурс] / Є. Єнджеєвич ; пер. із польської Є. Рослицького. – Торонто, Онт., Канада : Наукове товариство ім. Шевченка в Канаді, 1980. – 653 с. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/1519486/>

Українські ночі або родовід генія Єжи Єнджеєвич назвав «розповіддю про Шевченка». Але ця розповідь, каже автор, «елементами літературної фікції та здогадів обмежена до мінімум». Вона сперта на достовірних джерелах, які автор ґрунтовно простудіював. Правда, він не покликається на ніякі твори інших авторів, як це практикується в наукових творах, бо в цьому літературному жанрі було б це зайвим, а навіть перешкоджало б читачеві, що не є дослідником біографії чи творчості поета.

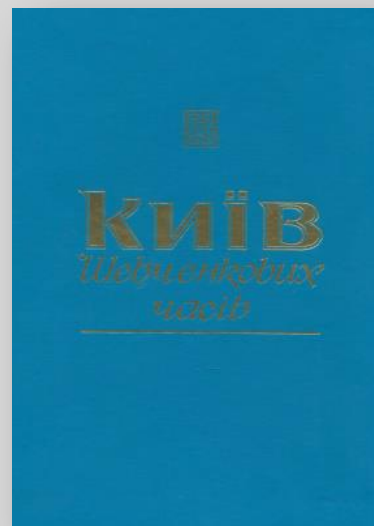
71. Драган А. Шевченко у Вашингтоні: до історії пам'ятника Кобзареві України у столиці Америки [Електронний ресурс] / А. Драган. – Jersey City-New York : Видавництво Українського Народного Союзу «Свобода», 1984. – 136 с. : фото. – Режим доступу : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0007135>

Ця праця, хоч має компіляційний характер, подаючи раніше опубліковані матеріали до історії Шевченківського пам'ятника у Вашингтоні, читається, як цікава повість. Вона розповідає про унікальну, неповторну і Грандіозну акцію введення до столиці З'єднаних Стейтів Америки, і водночас до столиці цілого вільного світу, кріпака, царського засланиця й в'язня, а водночас геніяльного поета, маляра й національного пророка, основоположника нової української нації. Прецеденту такого не мала велика столиця великої американської нації. Тому не диво, що акція побудови пам'ятника Тарасові Шевченкові у цій столиці зустрілася з завзятим спротивом. В боротьбі проти статуї Шевченка взяли участь дві великі потуги, як воно не дивне, одна американська і друга советська: найбільш впливова столична газета «Вашінгтон Пост» і голова маріонеткової місії т. зв. Української Радянської Республіки до Об'єднаних Націй та советська амбасада у Вашингтоні, яка двічі інтервеніювала в Державнім Департаменті з метою перешкодити в побудові пам'ятника.

72. Крашенінніков С. Київ Шевченкових часів [Електронний ресурс] / С. Крашенінніков. – Нью-Йорк : Америка, 1985. – 128 с. Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/2304686/>

Протягом свого життя, повного драматизму і важких переживань, Шевченко, коли підрахувати час його перебування в Києві (1829, 1843, 1845-46, 1847, 1859), жив у столиці України неповних два роки. Проте Київ мав на Шевченка величезний вплив. У цьому місті, в колах української інтелігенції, яскраво жевріла ідея національного визволення з-під Росії, ідея самостійної України. У Києві та його околицях автор «Кобзаря» знаходив надхнення для своїх поетичних та прозових творів. Краєвиди Києва і його архітектурні скарби давали поетові дорогоцінний матеріал для малярських творів. Там він зустрів гурт людей, які, як і він сам, цікавилися минулим України, а також тих, які милувалися в народному українському фольклорі і збирали матеріали з народної творчості. Ми знаємо також, що Шевченко був душею української національно-політичної організації-Братства Кирила й Методія, хоч і не був його членом. Члени Братства Кирила й Методія, як от Костомаров і Куліш, та люди, які не входили до його складу, ставились до Шевченка з великою пошаною. Шевченко запалював у серцях людей, з якими зустрічався, любов до України. Як каже Павло Зайцев, «цей вогонь Прометея приніс тоді надхненний поет не одному Костомарову». Книга містить дуже гарні старі фото Києва.

73. Кониський О. Тарас Шевченко-Грушівський. Хроніка його життя [Електронний ресурс] / О. Конинський. – К. : Дніпро, 1991. – 702 с. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/2311905/>

Кониський Олександр Якович (1836 — 1900) прислужився рідній культурі як письменник, історик літератури, публіцист, критик. Десять років життя присвятив дослідник створенню книжки про Т. Шевченка. Критичне осмислення витоків біографії Кобзаря, популярна, белетризована форма викладу привернули увагу сучасників Кониського і, безперечно, зацікавлять читачів сьогодні. Праця супроводжується примітками двох типів: по-перше, це, так би мовити, ситуативний посторінковий коментар, що має на меті уточнити фактографічний матеріал «Хроніки»-відповідно до сучасних даних, а також вказати джерела цитованих фрагментів-там, де біограф їх не зазначає. По-друге, «персональна» й топонімічна частини

коментаря представлені у вигляді іменного та географічного покажчиків, які пропонують значно ширший матеріал, аніж це зроблено у авторському виданні «Хроніки».

74. Тарас Шевченко: життя і творчість у документах, фотографіях, ілюстраціях / авт.-упоряд. : В. Х. Косян, Г. П. Паламарчук, О. І. Поляничко, К. В. Чумак. – Київ : Радянська школа, 1991. – 335 с. : іл.

Матеріали з альбому відображають життєвий і творчий шлях поета, мислителя, художника, розкривають його зв'язки з прогресивними діячами свого часу. В альбомі вміщено уривки з творів, листів, щоденника поета, висловлювання про нього видатних письменників, дослідників, громадських діячів.

75. Коваленко П. Серце моє трудне, що в тебе болить?. (Захворювання і смерть Т.Г. Шевченка з погляду сучасної медицини) [Електронний ресурс] / П. Коваленко. – Чернівці : Молодий буковинець, 2000. – 64 с. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/823139/>

Науково-популярна робота присвячена дослідженню маловідомих фактів з історії хвороби Т.Г. Шевченка (1814-1861). З погляду сучасної медицини та з урахуванням міжнародної класифікації хвороб автор провів експертну оцінку захворювання та причини смерті Поета, проаналізував перебіг усіх інших його хвороб з точки зору їх впливу на ревматизм та розвиток вад серця, а також вивчив шкідливі чинники, які згубно діяли на здоров'я поета. Книга цікава не тільки для медиків і філологів, а й усіх шанувальників творчості Кобзаря.

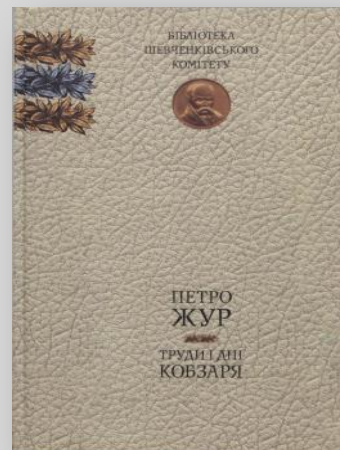
76. Міріджян Л. Мій Шевченко: переклади, вірші, виступи, статті / Л. Міріджян. – К. : Голов. спеціаліз. ред. літ. мовами нац. меншин України, 2002. – 160 с. : портр. – (Вінок Кобзареві мовами народів світу). – Текст вірм. та укр. мовами.

До збірки увійшли переклади творів Т. Г. Шевченка вірменською мовою, авторські поетичні твори, присвячені великому Кобзареві, літературні статті, розвідки про видатного сина України, що належать перу відомого вірменського письменника та літературознавця Левона Міріджяна.

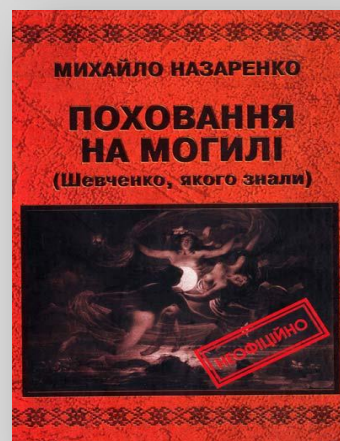
77. Жур П. Труды і дні Кобзаря [Електронний ресурс] / П. Жур ; Бібліотека шевченківського комітету. – Київ : Дніпро, 2003. – 520 с. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/2592048/>

Літопис життя і творчості Т.Г.Шевченка «Труди і дні Кобзаря» є підсумком багаторічної дослідницько-пошукової роботи відомого літературознавця, лауреата Шевченківської премії Петра Жур. Простежуючи день за днем життєвий і творчий шлях поета й художника, П. Жур на документальній основі встановлює точні дати його перебування в Україні та поза її межами, виникнення кожного віршованого чи малярського твору, повістей і листів, записів у щоденнику та інше. Використані автором архівні матеріали, мемуарні згадки, публікації в тодішній пресі створюють широку панораму діяльності Шевченка та сприйняття його творчості сучасниками.

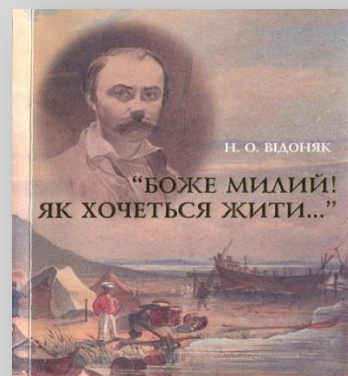
78. Назаренко М. Поховання на могилі (Шевченко, якого знали) / М. Назаренко. – Київ : Вид. дім «Сварог», 2006. – 688 с. – (сер. «Неофіційно»).

Шевченко-пророк, але що саме він пророкував? Шевченко безсмертний, але яким є його потойбічне життя? Чому він виїздить з могили на білому коні? Як Шевченко виконував заповіт Пугачова? Як примусив царя визволити селян? Шевченко-характерник, Шевченко-чаклун, що змінює обличчя, Шевченко-незвичайний маляр... Такого Шевченка зараз мало хто знає. Але таким його знали. «Поховання на могилі»-найповніше зібрання народних переказів про Шевченка, «паралельна біографія» Кобзаря, несподівана і захоплююча.

79. Відоняк Н. О «Боже милий! Як хочеться жити...» : [ст., розвідки, дослідж. про Т. Шевченка та його сучасників] / Н. О. Відоняк. – К. : Либідь, 2013. – 140 с. : іл.

До ювілею Кобзаря видавництво «Либідь» випустило науково-популярну книжку «Боже милий! Як хочеться жити...», автором якої є багаторічний працівник Національного музею Тараса Шевченка Надія Відоняк. Це збірка зі статтями, розвідками і дослідженнями про маловідомі факти з життя і творчості Тараса Григоровича. Маючи можливість упродовж десятиліть вивчати раритетну музейну колекцію, зібрану за останні два століття, автор у

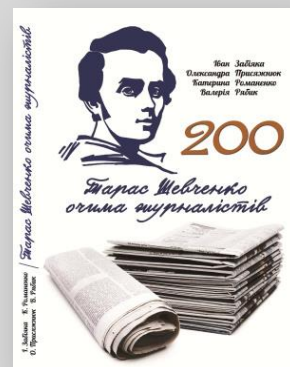
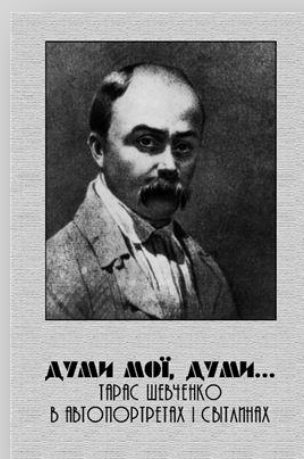
публікаціях аналізує події, що вплинули на життєву долю видатного українця, намагається розібратися у відносинах між Тарасом Шевченком і його сучасниками-Паньком Кулішем, Василем Білозерським, Миколою Костомаровим, Яковом де Бальменом, Петром Клодтом, Ганною Барвінок, проводить текстологічний аналіз широковідомих поетичних творів. Заслужують на увагу статті: «Образ Петра Дорошенка в поемі Т. Г. Шевченка «Заступила чорна хмара», «Гайдамаки знайшлися (Про віднайдений автограф Т. Г. Шевченка)», «Живописная Украина» Тараса Шевченка», «Тарас Шевченко і Пантелеймон Куліш як засновники журналу «Основа», «Петру Карловичу Барону Клодту-Т. Г. Шевченко», «Прототипи російських повістей Тараса Шевченка» та ін. У збірнику вміщено надзвичайно цікаву розповідь про полтавчанина Павла Платоновича Потоцького-військового, автора шістнадцяти книжок, колекціонера антикваріату і рідкісних видань, засновника Музею України. Нині його ім'я маловідоме широкому читацькому загалу, оскільки ще в 1930-ті його вважали членом антирадянської військово-повстанської офіцерської організації. Відтак про нього ніде не згадували за увесь час існування радянської влади. Завдяки книгозбірні П. Потоцького, яка за його життя нараховувала близько 17 тисяч видань (!), до наших днів дійшли книжки із власної бібліотеки Тараса Шевченка, а також друковані видання з оригінальними автографами Великого Кобзаря.

80. Думи мої, думи. Тарас Шевченко в автопортретах і світлинах [Електронний ресурс] / упоряд. Є. Козак ; за ред. В. Овсійчука. – Львів-Біла Церква-Черкаси, 2013. – 36 с. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/1364707/>

Тарас Шевченко в автопортретах і світлинах. Присвячується 200-літтю від дня народження.

81. Забіяка І. Тарас Шевченко очима журналістів [Електронний ресурс] / І. Забіяка, О. Присяжнюк, К. Романенко [та ін.]. – Київ : Альфа Реклама, 2015. – 276 с. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/2169682/>

У виданні описано понад 900 матеріалів, присвячених життю та творчості Тараса Григоровича Шевченка, що були опубліковані в різних друкованих та електронних ЗМІ з 1989 до 2014 рр. До кожної публікації подається анотація. Значну частину матеріалів проаналізовано й систематизовано у вигляді оціночних текстів, що лягли в основу монографії. Видання присвячене 200-літтю від дня народження Т. Шевченка.

Статті

82. Вечерський В. Тарас Шевченко й усвідомлення національної архітектурної традиції / В. Вечерський // Українська культура. – 2013. – № 8 (1016). – С. 10–19.

У своїй статті автор зазначає, що далеко не кожен народ у Європі може похвалитися тим, що йому вдалося створити (хай навіть колись, у далекому минулому) власний, ні на кого не схожий архітектурний стиль і виплекати власну архітектурну традицію. Українці на це спромоглися: наша архітектура доби козаччини і Гетьманщини (XVII-XVIII століть) є цілком оригінальним і саме українським внеском до скарбниці світової архітектури.

83. Гайдук О. Дмитро Стус: Ми-єдина європейська країна, яка не зробила доступною свою класику / О. Гайдук // Українська культура. – 2013. – № 8 (1016). – С. 88–93.

Про стратегію роботи з популяризації спадщини Т.Г.Шевченка напередодні відзначення 200-літнього ювілею поета та про конкретні кроки в реалізації планів і задумів Національного музею Тараса Шевченка «Українська культура» знайомить читачів директор Дмитро Стус. Дуже хотілося б вірити, що бодай ювілей Кобзаря змусить об'єднатися різні суспільні сили, аби разом працювати на користь культури й людей, а не один проти одного. Бо оте «проти», багато разів вилазило боком у нашій історії, і вилазило так, що доводилося служити чужинцям.

84. Левкова О. Тарас Шевченко: 200 років самотності / О. Левкова // Українська культура. – 2013. – № 8 (1016). – С. 72–79.

Як можна вірити в майбутнє української нації, якщо вона внутрішньо так і не прийняла свого головного стратега й тактика, при цьому затерши його образ до дірок, забалакавши, закричавши на урочистих майданах, у залах, класах і кабінетах? Що робити, якщо виростили власну, а не позичену точку зору щодо цього тільки деякі із нас? І головне запитання: і як із цим усім жити поколінню шейпінгів та шопінгів, що тримає однакові пляшки кока-коли в руках і вбране в однакові джинси, тобто як епоха споживатства й гологенізації може по-новому оприявнити українця Шевченка?

85. Макаров Ю. Інший Шевченко / Ю. Макаров // Українська культура. – 2013. – № 8 (1016). – С. 22–29.

Юрій Макаров у своєму роздумі звертає увагу на уважне прочитання Культурного Героя, що зобов'язує Україну до пошуків модерності, креативності й несподіваності. Тарас Григорович Шевченко-не просто іконічна постать, зручний бренд, яким маркується приналежність до української ідентичності. Його поява визначила зміну культурних кодів нації. «Не в кожній країні є такі постаті, які певною мірою визначають подальшу долю тієї чи іншої нації. Є народи, які самі обирають собі емблеми, ким і став для нас Шевченко. Великий Кобзар став поштовхом для формування національної ідентичності.»

86. Синько Р.. Кавалерідзе. Інше світобачення / Р. Синько // Українська культура. – 2013. – № 8 (1016). – С. 48–57.

Дослідження Музею-майстерні І. П. Кавалерідзе до 200-річчя від дня народження поета-пророка. Уяву юнака полонив образ Т. Г. Шевченка. Він намагається відтворити його просте й благородне обличчя, постійно повертається до улюбленого образу Кобзаря. 1912 року Кавалерідзе бере участь у конкурсі на проект пам'ятника Шевченкові в Києві, одержує заохочувальну премію. То була знакова заявка на причетність до вічної теми, яка стала провідною у творчості скульптора. Альянс двох великих митців дав плідні результати. Не було б Шевченка, творча дорога Кавалерідзе була б вузькою й малозмістовною.

87. Філатов А. Микола Стороженко: Космічне осмислення «Кобзаря» / А. Філатов // Українська культура. – 2013. – № 8 (1016). – С. 32–37.

Протягом усього життя видатний художник Микола Стороженко вибудовує діалог із Шевченковим словом. Його багатолітні роздуми вилились у цикл творів за «Кобзарем». Суто малюнками чи ілюстраціями ці роботи назвати не можна. По-перше, їх виконано в складній авторській техніці: акварель, енкаустика (живопис фарбами на основі воску), темпера тощо. По-друге, у своїх творах Стороженко показує не конкретний рядок чи епізод із шевченкових поезій, а повністю осягає кожен окремий твір «Кобзаря». На перший погляд, ці твори переповнені зображеннями грішних і святих, людей і янголів, селян і панів. Проте якщо уважніше до них придивитися-опиняєшся у дивовижно креативному світі, позбавленому фізичних законів і побутового порядку. Кожен його твір-це космічна фантасмагорія, переповнена

пластичними метаморфозами. І саме в такій формі максимально точно передається духовна вертикаль рядків Шевченка.

88. Філатов А. Як Шевченко закохався в «короля Ліра» / А. Філатов // Українська культура. – 2013. – № 8 (1016). – С. 30–31.

У листопаді 1858 року до Санкт-Петербурга завітав афро-американський актор Айра Олрідж. У Маріїнському театрі він мав виконати головні ролі у виставах «Отелло» і «Король Лір». Бурхливий темперамент і точний самоконтроль, які вишукано поєднувалися в його грі, ще за життя забезпечили Олріджу звання одного з найвизначніших інтерпретаторів Шекспіра. Якось після вистави, в гримерці видатного актора застали Тараса Шевченка. «...в широкому кріслі напівлежав зморений «король Лір», а на ньому-буквально на ньому-був Тарас Григорович; сльози градом котилися з його очей, здавленим голосом він шепотів уривчасті палкі слова обурення і захоплення, покриваючи поцілунками розмальоване олійною фарбою обличчя, руки й плечі великого актора...»-писав у своїх спогадах випадковий свідок цієї сцени Михайло Мікешин, автор пам'ятника Богданові Хмельницькому в Києві.

89. Харчук Р. Про Тараса Шевченка в незалежній Україні / Р. Харчук // Українська культура. – 2013. – № 8 (1016). – С. 4–9.

Автор у статті пише, що слово поета-пророка, як і сама його постать, відіграє особливу роль саме в переломні моменти буття нації. Тарас Шевченко-не виняток. У ХХ ст. він став символом як української революції 1917-1921рр., так і періоду проголошення та становлення незалежної України. Однак, незважаючи на символічний масштаб постаті Т. Шевченка, й досі наскрізною залишається дилема, коли, з одного боку, ми трактуємо поета як виразника прагнень нації (у період соціалізму-трудящих мас), з іншого-знаємо, що зрозуміти його може тільки освідчена людина. Цей парадокс свідчить про те, що у багатьох випадках маємо усе-таки справу зі спрощеним варіантом поезії Т. Шевченка, сконструйованим ідеологіями.

90. Белей Л. Виразальний потенціал власних назв у поетичних творах Тараса Шевченка / Л. Белей // Дивослово: Українська мова й література в навчальних закладах. – 2014. – № 5. – С. 43–46.

У статті проаналізовано функційно-стилістичні можливості власних назв персонажів поетичних творів Т. Шевченка. Особливу увагу приділено вивченню новаторських в українській літературі прийомів під час творення літературно-художніх антропонімів. Проведений аналіз дає змогу глибше збагнути роль Т. Шевченка як творця нової української літературної мови.

91. Буряк О. Художні смисли поезії Тараса Шевченка «Сон» («На панщині пшеницю жала...») / О. Буряк // Дивослово: Українська мова й література в навчальних закладах. – 2014. – № 5. – С. 49–52.

У статті досліджено художні смисли поезії Т. Шевченка «Сон» («На панщині пшеницю жала...»), зокрема витлумачено функціональну роль сновидної символіки.

92. Гриценко П. Сучасний погляд на мову Шевченка / П. Гриценко // Дивослово: Українська мова й література в навчальних закладах. – 2014. – № 3. – С. 32–38.

У статті розглянуто соціомовні обставини становлення мовної особистості Т. Шевченка, проаналізовано особливості мови його українськомовної та російськомовної спадщини, роль Шевченкової мовотворчості у втіленні ідеї національної мовної інтеграції.

93. Демська О. Українська філологічна шевченкографія / О. Демська // Дивослово: Українська мова й література в навчальних закладах. – 2014. – № 5. – С. 32–37.

У статті розглянуто три аспекти української шевченкографії: 1) Шевченків ідіолект крізь призму лексикографічного методу; 2) Шевченків текст як елемент метамови словника; 3) теорія та практика власне шевченкографії. Уперше подано зведену бібліографію Шевченкових словників-як оригінальних, так і перевиданих, а також статей і рецензій, присвячених проблемі словникового опису мовного портрета Т. Шевченка.

94. Дудко В. Шевченків приятель Іван Корбе: матеріали до біографії / В. Дудко // Пам'ятки України: історія та культура. – 2014. – № 1. – С. 14–17.

У статті розглянуто стосунки Т. Г. Шевченка з генерал-майором І. М. Корбе, які тривали майже три десятиліття.

95. Жулинський М. Г. Духовний провідник українського народу / М. Г. Жулинський // Вісник Національної академії наук України, 2014. – № 4. – С. 3–9.

З історіософських позицій уперше цілісно аналізується відбиття у творчій спадщині Т. Шевченка біблійної та священної історії, те, як вона корелюється зі світською. Значно розширюється коментар до відповідних Шевченкових творів та конкретизуються особливості поетової історіософії, яка нині виступає предметом гострих дискусій.

96. Задорожна О. «Блаженний муж на лукаву не вступає раду» (Лінгвостилістичний аналіз переспіву першого псалма Давидового Тарасом Шевченком) / О. Задорожна // Дивослово: Українська мова й література в навчальних закладах. – 2014. – № 10. – С. 40–42.

У статті на матеріалі тексту переспіву першого псалма Давидового Т. Шевченком простежено функціонування біблійних цитат. З'ясовано авторські художні прийоми вираження сакрального змісту, виявлено імпліцитні семантичні компоненти, функціонування яких зумовлене пильною увагою царської цензури до творчості Кобзаря.

97. Іваницька С. Михайло Могилянський як співторець Шевченківського комемораційного канону / С. Іваницька, С. Ляшко // Пам'ятки України: історія та культура. – 2014. – № 1. – С. 18–23.

Дана стаття про Михайла Могилянського, як співторця Шевченківського комерційного канону.

98. Іванова І. Шевченкове слово в українській рекламній творчості / І. Іванова // Дивослово: Українська мова й література в навчальних закладах. – 2014. – № 10. – С. 43–46.

Статтю присвячено проблемам залучення і розвитку сучасних маркетингових технологій в українській рекламі, а також історії використання поезій та образу Т. Шевченка для створення ефективного рекламного повідомлення. Подано характеристику провідних напрямів та особливостей застосування мовотворчості й особистості Т. Шевченка в рекламі.

99. Іванцов І. О. Т. Г. Шевченко і археологія [Електронний ресурс] / І. О. Іванцов // Український історичний журнал, 2014. – № 2. – С. 87–117. – Режим доступу : <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/107969/08-Ivantsov.pdf?sequence=1>

У рубриці, присвяченій 200-річчю з дня народження Т. Шевченка, редакція «Українського історичного журналу» вміщує статтю загиблого в 1941 р., за нацистської окупації Києва, українського радянського історика й археолога І. Іванцова. Уперше ця студія побачила світ в ювілейному збірнику, підготовленому до 125-ї річниці з дня народження Кобзаря. Працю присвячено історичній та археологічній діяльності Т. Шевченка під час його роботи в Київській археографічній комісії.

100. Колесник І. І. Біографічний світ Тараса Шевченка [Електронний ресурс] / І. І. Колесник // Український історичний журнал, 2014. – № 3. – С. 78–99. – Режим доступу : https://shron1.chtyvo.org.ua/Kolesnyk_Iryna/Biohrafichnyi_svit_Tarasa_Shevchenka.pdf?PHPSESSID=mkv60lt434grgsi0c5b2bnjcr2

Розглядаються нові підходи до вивчення біографії Т. Шевченка, котра сприймається не як хронологічна лінія, а культурний простір, де особистість переміщується між професійною й побутовою, приватною та публічною сферами. Запроваджується концепт «біографічний світ», що означає модель комунікацій людини з її найближчим і віддаленим оточенням. Біографічний світ Т. Шевченка схематизується за допомогою «карти особистості», яка містить «пункти»: місця, події, артефакти, люди, стреси, сценарій майбутнього, персональна ідеологія тощо. Мапа особистості відтворює цілість образу Кобзаря, скеровує рух дослідника у просторі його біографічного світу.

101. Кравець Л. Архетипні метафори в поезії Тараса Шевченка / Л. Кравець // Дивослово: Українська мова й література в навчальних закладах. – 2014. – № 5. – С. 38–42.

У статті схарактеризовано архетипні метафори та проаналізовано специфіку реалізації їх у мові української поезії Т. Шевченка. Визначено роль архетипних метафор у поетичному тексті. Розглянуто художні метафори, які виникли на основі архетипних. Доведено, що архетипні метафори є характерною ознакою мовотворчості митця.

102. Масенко Л. Етнокраєвиди в поезії Шевченка / Л. Масенко // Дивослово: Українська мова й література в навчальних закладах. – 2014. – № 3. – С. 53–56.

Авторка статті доводить, що Т. Шевченко заклав культурні основи української нації, персоніфікуючи у своїх творах топографію й пейзаж української землі, показуючи їх у єдності з історією українського етносу.

103. Мацько Л. Поетична мовотворчість Тараса Шевченка (Концептуально-стилістичний аналіз в аспекті комунікативної лінгвістики) / Л. Мацько // Дивослово: Українська мова й література в навчальних закладах. – 2014. – № 5. – С. 26–31.

У статті розглянуто проблему концептуально-стилістичного аналізу поетичної творчості Т. Шевченка якелітарної української мовної особистості, що може бути використаний у педагогічному процесі формування вучнів і студентів української мовної компетентності.

104. Мацько Л. Тарас Шевченко як знакова постать у полілозі національних культур / Л. Мацько // Дивослово: Українська мова й література в навчальних закладах. – 2014. – № 2. – С. 19–24.

Тема про знаковість постаті Тараса Григоровича Шевченка в контекстах і полілогах національних культур має широке когнітивно-семантичне поле. Ядерну структуру цього поля визначає те, що Т. Шевченко став енергетично найсильнішим репрезентантом концептів Україна, українськість, українська нація, українська мова, українська культура, українська ідентичність. Це представлено передусім змістом, духом і образністю його поетичної, малярської та епістолярної творчості, високістю й незламністю морального духу у стражденній життєвій долі. Роль Т. Шевченка у становленні української нації, української літературної мови і його вплив на подальшу історію українства важко переоцінити. Він беззаперечно визнаний основоположником нової української мови на живомовній народній основі, і це відкрило перспективу розвитку українській нації й культурі. Він став загальновизнаним символом України і вівіки насущним у ній.

105. Нахлік Є. Романтизм у Шевченковій поезії / Є. Нахлік // Дивослово: Українська мова й література в навчальних закладах. – 2014. – № 3. – С. 43–52.

У статті розглянуто особливості романтизму в Шевченковій поезії: еволюцію, віршовані формули протиставлення історичних епох і поколінь, різновиди двосвіту, персонажний ряд, образний світ. Простежено, як від продовження традицій раннього козакофільського романтизму поет перейшов до полеміки з ним: від ідеалізації гетьманської України-до її критики, від національної туги за козацькою волею та героїкою-до неприйняття політичного поневолення й закріпачення України російським царизмом, а відтак до революційного бунтарства, патетики визвольної боротьби. Від романтичного етноцентризму через націоналізм поет еволюціонував до романтичного універсалізму.

106. Приходько І. Тарас Шевченко у творчості Гната Хоткевича (1877-1938) [Електронний ресурс] / І. Приходько // Педагогічна думка, 2014. – № 1. –

С. 18–22. – Режим доступу : <http://loippo.lviv.ua/files/2016/Vudanja/jurnal-1-2014.pdf>

Проаналізовано важливі питання народної освіти та національного виховання, що їх розробив Т. Г. Шевченко в поетичних, прозових творах і листах. Виокремлено й систематизовано його педагогічні ідеї, зроблено особливий наголос на їхній актуальності. Аргументовано, що у творах Т. Г. Шевченка показано прагнення народу до освіти, розуміння її цінності. Відзначено, що поет відстоював національну загальнодоступну освіту, рідномовне навчання у школі, вивчення історії, географії та етнографії України, критикуючи водночас стан освіти та освітню систему. Простежено розробку в творах Шевченка таких педагогічних питань, як розвиток людської особистості, виховання дітей у родині, співвідношення ролі вроджених задатків, виховання та впливу соціального середовища в процесі формування людини.

107. Реєнт О. П. Сім Шевченкових ювілеїв [Електронний ресурс] / О. П. Реєнт // Український історичний журнал, 2014. – № 2. – С. 22–29. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/iiv_2014_30_6

У контексті відзначення 200-ліття з дня народження Т. Шевченка проаналізовано широкий спектр оцінок та інтерпретацій життя, творчого доробку, світогляду українського генія його сучасниками й наступними поколіннями під час відзначення ювілеїв Кобзаря за різних політичних умов національного життя українців. Напередодні 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка-Художника за самовідчуттям і Поета за покликанням Згори, у проголошений «Рік Т. Шевченка» саме час запитати себе-ким він Був і ким нині Є для України та світу? У чому полягає невмируща магія та чарівність його поетичного Слова? Як так трапилося, що прочитання його творів надало серед нащадків такий широченний спектр взаємовиключних оцінок і інтерпретацій його, Поетового, світогляду та творчого доробку?

108. Скільський Д. М. Освітньо-виховні проблеми у творах Т. Г. Шевченка / Д. М. Скільський // Педагогіка і психологія, 2014. – № 1 (82). – С. 5–11.

Проаналізовано важливі питання народної освіти та національного виховання, що їх розробив Т. Г. Шевченко в поетичних, прозових творах і листах. Виокремлено й систематизовано його педагогічні ідеї, зроблено особливий наголос на їхній актуальності. Аргументовано, що у творах Т. Г. Шевченка показано прагнення народу до освіти, розуміння її цінності. Відзначено, що поет відстоював національну загальнодоступну освіту, рідномовне навчання у школі, вивчення історії, географії та етнографії України, критикуючи водночас стан освіти та освітню систему. Простежено розробку в творах Шевченка таких педагогічних питань, як розвиток людської особистості, виховання дітей у родині, співвідношення ролі вроджених задатків, виховання та впливу соціального середовища в процесі формування людини.

109. Федотова О. О. Тарас Шевченко й радянська цензура [Електронний ресурс] / О. О. Федотова, Ю. І. Шаповал // Український історичний журнал, 2014. – № 2. – С. 70–77. – Режим доступу : <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/107968>

Розглядається проблема ідеологічної інтерпретації постаті Т. Шевченка в Україні за радянської доби. Висвітлюються особливості цензурування літературних творів митця та сценарію фільму режисера І. Савченка.

110. Федунь М. Постать і слово Тараса Шевченка в західноукраїнській мемуарній спадщині першої половини ХХ ст. / М. Федунь // Дивослово: Українська мова й література в навчальних закладах. – 2014. – № 3. – С. 57–61.

Статтю присвячено аналізу реценції творчості й постаті Тараса Шевченка в мемуаристиці, що з'явилася в Західній Україні у першій половині ХХ ст.

111. Чоповський В. Велич Тараса Шевченка, його значення та місце серед світових геніїв [Електронний ресурс] / В. Чоповський // Педагогічна думка, 2014. – № 1. – С. 35–42. – Режим доступу : <http://loipppo.lviv.ua/files/2016/Vudanja/jurnal-1-2014.pdf>

Як тільки природа пробуджується до весни, на українську землю приходить свято – день народження її генія і пророка Тараса Шевченка. Образ найцирішого лірика і гнівного бунтаря, поета, художника, людини, духовного батька відродженої української нації постає перед внутрішнім зором сучасника завдяки поетичним, прозовим і малярським творам митця, щоденнику й листуванню, спогадам друзів.

112. Яременко В. І. «Во Іудеї во дні они...»: Біблійна та священна історія у творчості Тараса Шевченка за історіософським дискурсом [Електронний ресурс] / В. І. Яременко // Український історичний журнал, 2014. – № 2. – С. 30–49. – Режим доступу : <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/107965>

З історіософських позицій уперше цілісно аналізується відбиття у творчій спадщині Т. Шевченка біблійної та священної історії, те, як вона корелюється зі світською. Значно розширюється коментар до відповідних Шевченкових творів та конкретизуються особливості поетової історіософії, яка нині виступає предметом гострих дискусій.

113. Астаф'єв О. Творчість Тараса Шевченка з погляду слов'янофілів: Мар'ян Здзеховський [Електронний ресурс] / О. Астаф'єв // Слово і Час, 2015. – № 9, С. 3–12. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/417>

У статті розкрито життєвий і творчий шлях польського філософа і літературознавця Мар'яна Здзеховського, генезу його релігійного світогляду, реценцію творів в Україні. Головну увагу приділено його шевченкознавчим працям, наскрізною ниткою через які проходить теза месіансько-есхатологічної свідомості і песимізму творів Шевченка, його слов'янофільської орієнтації. Однак деякі інші положення вченого, наприклад, про зближення

геніальності поета з профетизмом, переплетення історичного й екзистенціального часу в його творах, зберегли свою актуальність до сьогодні.

114. Білокінь О. «Ти вчиш нас бути собою» (Вектори діалогічності в текстах книг вражень відвідувачів Шевченкової могили в Каневі) / О. Білокінь // Дивослово: Українська мова й література в навчальних закладах. – 2015. – № 3. – С. 35–40.

Ще задовго до активного формування засад комунікативної лінгвістики, до актуалізації проблеми спілкування, відомої в другій половині ХХ ст. як «лінгвістичний», «прагматичний», «методологічний поворот до розуміння мови насамперед як комунікативного діяльнісного феномену на противагу мовоцентричним і статичним тенденціям лінгвістики», на Чернечій горі в Каневі, в народному музеї Т. Шевченка («Тарасовій світлиці»), було започатковано унікальний «канал комунікації»-першу з понад сімдесяти книг вражень відвідувачів.

115. Вертій О. У річищі ідейних протиборств: Тарас Шевченко в національній свідомості українців ХХ–ХХІ століть [Електронний ресурс] / О. Вертій // Слово і Час, 2015. – № 9, С. 13–22. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/sich_2015_9_4

Динаміку сприйняття та функціонування ідей Т. Шевченка в українському суспільстві досліджено шляхом аналізу спогадів, матеріалів царської охранки, інших документів, літературознавчих праць та даних анкетного опитування, проведеного автором 2013 року.

116. Жулинський М. Апостольська місія Тараса Шевченка та ідеали слов'янської єдності [Електронний ресурс] / М. Жулинський // Слово і Час, 2015. – № 3, С. 3–19. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/352>

У статті йдеться про самоусвідомлення Т. Шевченком своєї апостольської місії, що полягала в оприявленні духу, почувань, сподівань рідного народу українською мовою, у поширенні освіти, в обстоюванні повалення поміщицької влади, необхідності національної та соціальної революції в ім'я незалежності України. Висвітлюється діяльність Кирило-Мефодіївського братства та його ідеологія в контексті європейського національного руху, зокрема слов'янського. Розглядаються особливості італійського, польського та українського месіанізму.

117. Іванишин П. Поезія Петра Скуня як перегук із традицією Шевченка / П. Іванишин // Дивослово: Українська мова й література в навчальних закладах. – 2015. – № 5. – С. 38–43.

Автор розглядає художню свідомість поета П. Скуня як певний тип історичної свідомості, в якій актуалізується національна, зокрема шевченківська, традиція. У центрі уваги дослідника-перегук на рівні змістових елементів та концептів: мотив України-покритки, образ матері, мотив України як «нашої-не своєї землі», втрати національних ціннісних орієнтирів й утвердження християнства.

118. Ожоган Л. Тарас Шевченко в “Indtryk fra Rusland” Георга Брандеса [Електронний ресурс] / О. Ожоган // Слово і Час, 2015 – № 3, С. 36–40. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/356>

У статті досліджено роль відомого данського критика, літературознавця, громадського діяча, політика другої половини XIX-початку XX ст. Георга Брандеса в популяризації творчості геніального українського поета Тараса Шевченка в європейському культурному просторі. З'ясовано особливості інтерпретації поетичного доробку автора «Кобзаря» у книзі спостережень і роздумів Брандеса «Indtryk fra Rusland».

119. Смілянська В. Сучасна рецепція феномену Тараса Шевченка (неоміфологічний аспект) [Електронний ресурс] / В. Смілянська // Слово і Час, 2015 – № 5, С. 3–9. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/371>

Стаття має предметом аналізу неоміфологічні концепції постаті й поезії Т. Шевченка в дослідницькій практиці 1990-х рр. Ідеться про культурологічну концепцію постаті письменника в її діяхронному і синхронному аспектах, а також про комунікативну концепцію, реалізовану у творчості митця завдяки комплексу деяких авторських образів, кожен з яких зображений у двох іпостасях-як персонаж і як голос. Міфологізація поезії Шевченка полягає у виокремленні в міфосвіті його доробку трьох символічно-образних світів. Це етноміфологічний космос України, національний та соціальний міфи.

120. Токмань Г. Діалог лірики Івана Світличного з Тарасом Шевченком і Михайлом Лермонтовим / Г. Токмань // Дивослово: Українська мова й література в навчальних закладах. – 2015. – № 5. – С. 44–49.

Статтю присвячено ліриці І. Світличного. Авторка вивчає його вірші у зіставленні з творами Т. Шевченка й М. Лермонтова, встановлює діалог літературних текстів, спільне і відмінне у них. Увагу зосереджено на екзистенційному виборі особистості. Досліджено аксіологічну основу художніх текстів та їхні стилістичні особливості.

121. Чамата Н. Проблема циклізації в поетичній творчості Тараса Шевченка. [Електронний ресурс] / Н. Чамата // Слово і Час, 2015 – № 5, С. 10–15. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/372>

У статті виокремлено три найпоказовіші для поезії Шевченка види художньої циклізації-поетична книга, ліричний цикл, поема-цикл. Розглянуто принципи їхньої організації. Простежуються зміни у способі поєднання творів в ансамбль у прижиттєвих виданнях «Кобзаря» (1840 р., 1860 р.); на прикладі ліричних циклів «Давидові псалми», «В казематі», «Молитва» продемонстрована оригінальність утілення цього жанру у творчості Шевченка; наведено аргументи на користь доцільності уточнення жанру поеми «Царі» як поеми-циклу.

122. Яременко В. Тарас Шевченко і Києво-Могилянська академія (До 400-ліття заснування «Могилянки») [Електронний ресурс] / В. Яременко // Слово і Час, 2015. – № 11, С. 3–13. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/399>

У статті на джерельній основі простежуються й узагальнюються різні аспекти дотичності Тараса Шевченка до теми Києво-Могилянської академії та Київської духовної академії як її продовження: імовірне перебування на території, знайомство і спілкування з випускниками та викладачами, відбиття у творчості. Робляться висновки стосовно оціночного сприйняття Шевченком цього вищого навчального закладу.

123. Яструбецька Г. Експресіоністичний месидж Тараса Шевченка [Електронний ресурс] / Г. Яструбецька // Слово і Час, 2015. – № 11, С. 13–19. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/400>

Стаття присвячена виявленню горизонту сподівань стильової системи Т. Шевченка. Запропоновано погляд на творчість Кобзаря крізь призму концепції позачасовості естетики, що вмотивовується природою геніальності. Психологічний експресіоніст Т. Шевченко продемонстрував типологізм співвідношень з інваріантними ознаками експресіонізму, як вони будуть ідентифіковані на початку ХХ століття. Для аргументації, крім поетичного дискурсу Т. Шевченка, використано живописний компонент творчого тексту митця, зокрема автопортретні месиджі.

124. Яструбецька Г. Експресіоністичний месидж Тараса Шевченка [Електронний ресурс] / Г. Яструбецька // Слово і Час, 2015 – № 11, С. 13–19. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/400>

Стаття присвячена виявленню горизонту сподівань стильової системи Т. Шевченка. Запропоновано погляд на творчість Кобзаря крізь призму концепції позачасовості естетики, що вмотивовується природою геніальності. Психологічний експресіоніст Т. Шевченко продемонстрував типологізм співвідношень з інваріантними ознаками експресіонізму, як вони будуть ідентифіковані на початку ХХ століття. Для аргументації, крім поетичного дискурсу Т. Шевченка, використано живописний компонент творчого тексту митця, зокрема автопортретні месиджі.

125. Астаф'єв О. Ян Янів про міфологему святого дерева у поезії Тараса Шевченка [Електронний ресурс] / О. Астаф'єв // Слово і Час, 2016. – № 3, С. 21–28. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/230>

У статті розкрито роздуми Яна Янова з приводу міфологему святого дерева в поезії Тараса Шевченка та її можливих означників. Велику увагу приділено також проблемі формування української літератури ХVI-ХVII ст. на основі книжної, народної розмовної й усної літературної мови.

126. Скупейко Л. Леся Українка і Т. Шевченко: колізії сприйняття [Електронний ресурс] / Л. Скупейко // Слово і Час, 2016. – № 12, С. 18–22. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/325>

Постать Т. Шевченка Леся Українка сприймала крізь призму історичної ретроспективи та новітніх завдань, що постали перед українською літературою кінця ХІХ-поч. ХХ ст. Авторка розглядала його як “народного поета” й романтика і скептично ставилася до поверхового тлумачення та необдуманого культивування його творчості.

127. Харчук Р. Герої і події часів шведчини в поезії Т. Шевченка [Електронний ресурс] / Р. Харчук // Слово і Час. – № 3, С. 12–20. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/229>

У статті розглянуто, як події мазепинської доби і їх наслідки відбилися в поезії Т. Шевченка. Авторка доводить, що головним джерелом знань про цей період для поета слугувала «Літописна оповідь про Малу Росію та її народ і козаків узагалі...» О. Рігельмана й «Історія Малої Росії» Д. Бантиш-Каменського. Водночас для створення такого ключового образу, як образ фастівського полковника С. Палія, Т. Шевченко скористався «Запорізькою старовиною» І. Срезневського.

128. Чик Д. Мотив соціальної помсти у прозі Т. Шевченка та Е. Гаскелл [Електронний ресурс] / Д. Чик // Слово і Час, 2016. – № 5, С. 13–24. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/256>

У статті проаналізовано мотив соціальної помсти в повісті «Варнак» Т. Шевченка та романі «Mary Barton: A Tale of Manchester Life» Е. Гаскелл. Спільною для цих творів є християнська інтерпретація образу розкаяного вбивці. Мотив соціальної помсти в текстах обох авторів ґрунтується на індивідуальних бунтах головних героїв, які переживають внутрішні драми й реалізують свій протест в антисоціальний спосіб.

129. Яременко В. «... Подай любов, сердечний рай!» (Поняття гармонії у творчій спадщині Тараса Шевченка: сутність множинності) [Електронний ресурс] / В. Яременко // Слово і Час, 2016 – № 5, С. 3–12. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/255>

У статті розглянута проблема гармонії в доробку Т. Шевченка. З'ясовуються прями і опосередковані вияви цього поняття в його творчій спадщині, аргументовано показано, що основою цього мотиву було християнство. Відповідно розширюються можливості трактування релігійного світогляду й коментування творів митця.

130. Генералюк Л. Фотосправа в житті Тараса Шевченка [Електронний ресурс] / Л. Генералюк // Слово і Час, 2017. – № 11, С. 3–11. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/104>

У статті йдеться про інтерес Т. Шевченка до фотографії, аналізується ставлення митця до можливостей цієї зображальної техніки. Розглянуто низку біографічних сюжетів, пов'язаних із новим на той час винаходом

131. Мовчанюк В. Шевченкова ідея України і «Книги буття українського народу» М. Костомарова [Електронний ресурс] / В. Мовчанюк // Слово і час. – 2017. – № 3. – С. 3–16. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/14>

У статті розглядається головний твір (документ) Кирило-Мефодіївського братства «Книги буття українського народу»-відображення української духовної ситуації середини 1840-х, квінтесенція української думки, насаженої візією національного відродження. «Книги буття»-чи не найпізніший документ Кирило-Мефодіївського братства, напрацювання,

написане М. Костомаровим під кінець 1846 р. На його ідеології відбилися дискусії у вузькому колі братчиків (Гулак, Білозерський, Шевченко), їх листування (зокрема, листи Куліша до Костомарова), а найбільше-літературні твори Шевченка і Куліша.

132. Яременко В. І. Княжа доба української історії й Тарас Шевченко: спроба історіософського прочитання [Електронний ресурс] / В. І. Яременко // Український історичний журнал, 2017. – № 1 (532). – С. 114–134. – Режим доступу :

https://chtyvo.org.ua/authors/Yaremenko_Vasyl_Ivanovych/Kniazha_doba_ukrainskoi_istorii_i_Taras_Shevchenko_sproba_istoriosofskoho_prochytannia/

На основі вивчення текстів і живопису Т.Шевченка зроблено спробу дослідити проблеми його ставлення до княжого періоду історії України в історіографічному й історіософському аспектах. Проведений аналіз і висновки допомагають у коментуванні відповідної частини творчої спадщини митця.

133. Дзюба Т. Мухтар Ауєзов про духовний і художній світ Тараса Шевченка (на матеріалі літературної критики й публіцистики) [Електронний ресурс] / Т. Дзюба // Слово і Час, 2018. – № 3, С. 23–28. – Режим доступу :

<http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/163939>

У статті розглядаються нові інтерпретаційні підходи до творчого доробку відомого казахського письменника Мухтара Ауєзова. Визначено місце шевченківської проблематики в загальному масиві його текстів. Здійснено спробу окреслити в публіцистичній і літературно-критичній спадщині вченого коло літературознавчих аспектів, які стосуються духовної іпостасі та мистецько-творчої діяльності Тараса Шевченка. Зазначено, що М. Ауєзов поважав Т. Шевченка спадкоємцем традицій усної народної словесності, наголошував на внеску літератора у формування національної своєрідності українського письменства; аналізував його твори в контексті проблеми художник слова і народ. У центрі уваги дослідника також були орієнтальні наративи в доробку поета. У студії зауважено, що М. Ауєзов характеризує Т. Шевченка як першого художника-живописця Казахстану. Його перебування на древній землі номадів письменник трактує як своєрідну місію. У висновках наголошено на особливому місці М. Ауєзова в казахстанському шевченкознавстві.

134. Карпінчук Г. Шевченкознавство Михайла Новицького та Миколи Зерова: історія співпраці вчених [Електронний ресурс] / Г. Карпінчук // Слово і Час, 2018. – № 3, С. 17–23. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/169>

У статті йдеться про спільні шевченкознавчі зацікавлення М. Новицького та М. Зерова в 1920-х-середині 1930-х років-«Шевченківський збірник» (т. 1, 1924), співпрацю вчених над підготовкою спогадів про Шевченка та видання «Т. Г. Шевченко. Кобзарь: избранные стихотворения» (1934). Окреслено також їхнє оточення, наведено свідчення М. Новицького про М. Зерова, надані на вимогу співробітника МВС УРСР (до 1946 р.-НКВС) молодшого лейтенанта Жиромського в травні 1957 р.

135. Меленчук О. Літературознавчі зацікавлення Платона Лушпинського: погляд на творчість Т. Шевченка [Електронний ресурс] / О. Меленчук // Слово і Час, 2018. – № 5, С. 26–34. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/183>

У статті акцентовано на літературознавчих здобутках маловідомої постаті в українському літературознавстві, колишнього учня С. Смаль-Стоцького-Платона Лушпинського. Зокрема, розглядається питання біографії, літературознавчої методології дослідника. Відтак проаналізовано його науково-популярну працю «Естетична аналіза поетичних творів» та простежено естетичну концепцію П. Лушпинського на прикладі творчості Т. Шевченка.

136. Росовецький С. На берегах праці О. Бороня про Шевченкові повісті [Електронний ресурс] / С. Росовецький // Слово і Час, 2018. – № 1, С. 56–66. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/156>

Стаття являє собою нотатки на берегах фундаментальної монографії Олександра Бороня про російські повісті Тараса Шевченка. Підтримано та додатково аргументовано ідею автора про повісті як про органічне явище двомовної української літератури 1850-х років, хоча суб'єктивно Шевченко призначав їх для дебюту «в великорусском слове». Показано, що жодної видавничої катастрофи з повістями не сталося: автор свідомо відмовився від їх публікації. Указано на високу ідейно-естетичну цінність повістей Шевченка на тлі тогочасної російської журнальної прози. Уточнено деякі факти в галузі лектури Шевченка

137. Яременко В. Тарас Шевченко й литовсько-руська доба з історії України [Електронний ресурс] / В. Яременко // Український історичний журнал, 2018. – № 1 (538). – С. 141–157. – Режим доступу : <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/179119>

У «Шевченківській енциклопедії» вже закріпилося поняття «історіософія Шевченка», але дискусії стосовно співвідношення історизму та міфологізму в його світогляді, творчій спадщині тривають. Необхідне ширше залучення здобутків історичної науки. Особливо плідним може бути з'ясування бачення митцем певних історичних періодів. Подана стаття є логічним продовженням попередньої авторської студії про ставлення Тараса Шевченка до князівської доби в історії України, поглибленням дослідження мовознавця А. Непокупного. Називаються дотичні до заявленого періоду джерела, якими користувався або міг користуватися Т. Шевченко. Показано, що у його текстах в аспекті аналізованої теми згадуються дуже яскраві історичні постаті, особливо причетні до переломної віхи історії України-переходу територій зі складу Великого князівства Литовського до Речі Посполитої. Аналізується, яке місце займав цей період у Шевченковому проекті «Живописна Україна». Для з'ясування поетового бачення процесів того періоду широко залучається історіографічний матеріал, і навіть той, в якому йдеться про пізніші часи-поглинання цих територій уже Російською імперією (зокрема ліквідація Віленського університету, Кременецького ліцею). На прикладі Шевченкових текстів показано, що в його історіософії мало місце певне протиставлення

литовсько-руської доби річпосполитському періоду. І рубіжними моментами при цьому для нього були політичні та релігійні унійні процеси. Викладене зміцнює тезу про вкрай негативне Шевченкове ставлення до використання релігії з політичною метою і проявів релігійного фанатизму в історії. Аргументовано висновок, що Т. Шевченко не вважав литовсько-руську добу в історії України «змарнованим» історичним часом, а її сприйняття й розуміння в нього за великим рахунком не розминається з історичною наукою.

138. Яременко В. Шевченків «Сон» («Гори мої високії...») в історіософському обрамленні [Електронний ресурс] / В. Яременко // Слово і Час, 2018. – № 3, С. 3–13. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/167>

Історіософські аспекти твору Тараса Шевченка «Сон» («Гори мої високії...») уже були предметом ретельного літературознавчого аналізу. У статті інтерпретовано зміст твору передусім із позицій історичної науки, що сприяє його розкриттю, конкретизації, а також розширенню коментарів до поеми. Висловлено нові думки, які стосуються особливостей історіософії Шевченка, співвідношення історизму й міфологізму в його творчості. Зокрема, запропоновано до вживання новий термін-історіософська емпатія.

139. Астаф'єв О. Рецепція творчості Тараса Шевченка на сторінках журналу «Biuletyn polsko-ukraiński» [Електронний ресурс] / О. Астаф'єв // Слово і Час, 2019. – № 1, С. 41–51. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/483>

У статті розглянуто рецепцію творів Тараса Шевченка на сторінках журналу “Biuletyn Polsko-Ukraiński”, проаналізовано переклади, велику увагу приділено проблемам шевченкознавства, відгукам на нові видання поета, статтям про його творчість і її значення для розвитку українсько-польських літературних взаємин

140. Барабаш Ю. 2019 Гоголь і Шевченко. (Акценти) [Електронний ресурс] / Ю. Барабаш // Слово і Час, 2019. – № 12, С. 3–17. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/675>

Повертаючися до здавна досліджуваної ним теми «Шевченко і Гоголь», автор статті наразі має на меті акцентувати-у компаративістському плані-кілька її аспектів, котрі актуалізуються як потребами українських гоголе- та шевченкознавства, так і ширше-сучасною духовно-культурною ситуацією в Україні. Моменти суголосності, а водночас антиномій і контрверсій у зіставленні життєвих позицій і творчості двох мистців висвічують драматичну діалектику історії розвитку української духовної культури.

141. Барабаш Ю. Шевченків концепт «чужі люди» та його семантично-поетикальні модифікації як сенсотвірний чинник [Електронний ресурс] / Ю. Барабаш // Слово і Час, 2019. – № 8, С. 4–13. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/840>

У статті йдеться про поетичний образ-концепт, яскраво презентований у доробку Т. Шевченка. З'ясовано його когнітивну природу, семантичну, моральну й художню специфіку. На рівні мікрообразу розкрито Шевченкове

бачення «москальства» як політичного, соціопсихологічного й духовного явища. Висвітлено різні аспекти образного втілення опозиції свої/чужі як версії образу-концепту. Аналізується також ставлення Шевченка до німців, поляків і євреїв, оприявлене в його поезії.

142. Боронь О. Повісті Тараса Шевченка і романістика Вальтера Скотта: контактні зв'язки й типологічні паралелі [Електронний ресурс] / О. Боронь // Слово і Час, 2019. – № 5, С. 20–29. – Режим доступу: <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/717>

У статті проаналізовано факти обізнаності Шевченка із творчістю Вальтера Скотта, окреслено параметри можливого впливу англійського романіста на прозу українського митця, розглянуто спільні й відмінні риси творчості обох письменників.

143. Боронь О. Поетика повісті Тараса Шевченка «Музыкант» [Електронний ресурс] / О. Боронь // Слово і Час, 2019. – № 3, С. 30–39. – Режим доступу: <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/728>

У статті відповідно до вимог «Шевченківської енциклопедії» комплексно проаналізовано повість Тараса Шевченка «Музыкант». Зокрема, розглянуто проблемно-тематичний зміст твору, композицію, сюжет, образ автора, систему персонажів, запропоновано визначення жанрового різновиду повісті тощо.

144. Боронь О. Про гербовий папір Шевченкової відпускної [Електронний ресурс] / О. Боронь // Слово і Час, 2019. – № 5, С. 54–57. – Режим доступу: <https://doi.org/10.33608/0236-1477.2019.05.54-57>

Автор зосередився на розгляді різних згадок про суму, яку було заплачено П. Енгельгардтові за звільнення Шевченка з кріпацтва, і пояснив, чому відпускну було оформлено на гербовому папері для угод вартістю до 1000 рублів, хоча свобода поета коштувала 2500 рублів асигнаціями.

145. Боронь О. Шевченків лист до невідомої: проблема адресата [Електронний ресурс] / О. Боронь // Слово і Час, 2019. – № 10, С. 59–68. – Режим доступу: <https://doi.org/10.33608/0236-1477.2019.10.59-68>

Автор статті, проаналізувавши аргументи публікаторів Шевченкового листа від 28 липня 1860 р., остаточно відкидає можливість його адресації Ликері Полусмак і пропонує кілька уточнень у коментарі до цього та кількох інших, пов'язаних із ним листів. Неприйнятною визнано також версію упорядників Повного зібрання творів Шевченка в десяти томах про те, що лист призначався Анні Шарииковій, адже поетове знайомство з нею так і не доведено. Автор обґрунтував гіпотезу, що незавершена записка адресувалася Амалії Клоберг-продавчині магазину малярського приладдя Фелікса Аванцо. За припущенням дослідника, вона могла бути натурницею для кількох Шевченкових малюнків.

146. Бугрим В. Тарас Шевченко і Варвара Рєпніна: до 175-річчя перебування Т. Г. Шевченка на Роменщині та дружби з княжною і письменницею В. М. Рєпніною [Електронний ресурс] / В. Бугрим // Світогляд. –

2019. – № 5. – С. 36–43. – Режим доступу :

<https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitogliad/svit-2019-14-5/svitoglyad-2019-5-08-bugrym.pdf>

Великий Кобзар неодноразово згадував у своїх творах та картинах Роменський край і незабутнє спілкування з княжною В. Рєпніною, присвятив їй свою поему «Тризна» та інші поетичні рядки. Їм не судилося побратися. Але все життя вони листувалися і залишалися друзями ... У статті мова йдеться про взаємини Тараса Шевченка і Варвари Рєпніної.

147. Генералюк Л. Гіпотипозис у творчості Шевченка-основний засіб моделювання візуального образу України. [Електронний ресурс] / Л. Генералюк // Слово і Час, 2019. – № 3, С. 3–18. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/522>

Стаття присвячена міжвидовій взаємодії літератури та образотворчого мистецтва у творчості Т. Шевченка. Питання інтераціоналізму і комплексної рецепції вимагають розробки термінологічного апарату, зокрема, тут відслідковується гіпотипозис як одна з форм словесно-зображального інтераціоналізму. Численні гіпотипозиси в поезії та прозі Шевченка мають відповідники в його образотворчому мистецтві, а також у творах низки українських художників.

148. Генералюк Л. Нотатки до психологічних студій над Шевченком і його творчістю [Електронний ресурс] / Л. Генералюк // Слово і Час, 2019. – № 5, С. 3–19. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/716>

Статтю присвячено питанням психології та психології творчості Шевченка. Розглянуто деякі суб'єктивні психологічні фактори: специфічний тип характеру Шевченка, емпатію, здатність до аперцепційної транспозиції, унікальне синестетичне світосприйняття. На думку авторки, цілісний образ мультиталановитого митця будується на інтердисциплінарних, з урахуванням словесної та мистецької спадщини, студіях його психології.

149. Гончар Ю. Гендерне прочитання творчості Тараса Шевченка [Електронний ресурс] / Ю. Гончар // Слово і Час, 2019. – № 5, С. 10–14. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/747>

У статті осмислено можливості застосування гендерної літературної теорії для інтерпретації творчості письменника з використанням критеріїв «фемінність», «маскулінність», «андрогінність». Здійснено аналіз специфіки відображення фемінності і маскулінності, переосмислення, наближення їх до нової андрогенної якості в доробку Т. Шевченка з урахуванням гендерної ідентичності автора, своєрідності структури процесу творення, художньої манери і стилю.

150. Зінчук Л. Про деякі прорахунки в основному тексті та коментарях останнього академічного видання творів Шевченка [Електронний ресурс] / Л. Зінчук // Слово і Час, 2019 – № 5, С. 23–27. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/749>

У статті йдеться про атрибуцію вірша Т. Шевченка «На забудь Штернбергові» і про малюнок поета із зображенням печі Густинського монастиря, згаданий у повісті «Музыкант».

151. Зорівчак Р. Шевченкіана Віри Річ [Електронний ресурс] / Р. Зорівчак // Слово і Час, 2019. – № 3, С. 3–12. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/615>

Розвідку присвячено надзвичайно вагомому внескові британської перекладачки та культуролога Віри Юріївни Річ (1936 – 2009) в англомовну шевченкіану. Авторка стисло характеризує Віру Річ як перекладача різних слов'янських літератур з акцентом на українській літературі, передусім на творчості Т. Шевченка. Чимало сторінок статті присвячено дослідженню перекладацьких принципів Віри Річ та її перекладацької стратегії, проблемам інтертекстуальності, пошуку відповідників певного стилістичного реєстру в цільовій мові, щоб іще раз ствердити, що переклад- це мистецтво.

152. Ільницький М. Еміграційне шевченкознавство: спектр інтерпретацій [Електронний ресурс] / М. Ільницький // Слово і Час, 2019. – № 3, С. 47–59. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/698>

Автор статті трактує праці про Т. Шевченка, написані поза межами України, як окреме відгалуження шевченкознавства, що розвивалось то як протистояння до материкового, то як зближення з ним. Предметом уваги автора стають два принципи видання творів Шевченка, проблеми історіософії та міфологізму, тлумачення світоглядних засад поета, психології його творчості й особливостей індивідуального стилю.

153. Костенко Н. Про риму і строфіку Шевченка [Електронний ресурс] / Н. Костенко // Слово і Час, 2019. – № 1, С. 22–41. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/482>

Статтю присвячено розгляду особливостей рими та строфіки Тараса Шевченка у процесі еволюції його індивідуального стилю.

154. Лімборський І. Персонаж епічний у творчості Шевченка [Електронний ресурс] / І. Лімборський // Слово і Час, 2019. – № 5, С. 3–9. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/746>

У статті розглядається епічний літературний персонаж у творчості Т. Шевченка, аналізуються такі його характеристики, як внутрішній світ, портрет, монолог, взаємодія з іншими дійовими особами, участь у розгортанні сюжету й композиції твору. Акцентовано на відмінності літературного персонажа в ліриці і прозі, розглянуто основні засоби поетики, за допомогою яких письменник створює образи персонажів. Особлива роль відводиться образу автора як конструктивній категорії, що виступає креативним центром творення світу персонажів і сам постає як завершений персонаж, авторське «я» зі специфічним набором характеристик і моральних пріоритетів.

155. Лучук І. Еволюція українського віршування до шевченківської доби (спроба Шкіцу) [Електронний ресурс] / І. Лучук // Слово і Час, 2019. – № 4, С. 68–77. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/708>

Стаття становить собою нарис українського віршування до середини ХІХ ст., відколи під впливом поетичної творчості Т. Шевченка українська поезія переходила в якісно нові виміри. Історія поезії тут насвітлюється в ракурсі історії віршування.

156. Меленчук О. З історії вивчення та вшанування Т. Г. Шевченка на буковинській гуцульщині [Електронний ресурс] / О. Меленчук // Слово і Час, 2019. – № 11, С. 40–49. – Режим доступу : <https://doi.org/10.33608/0236-1477.2019.11.40-49>

У статті розглядається внесок випускників Чернівецького університету, колишніх учнів С. Смаль-Стоцького, а саме Д. Лукіяновича, І. Доцівника, С. Лакусти, М. Павлусевича, які своєю творчою й педагогічною діяльністю залишили помітний слід у справі популяризування та вивчення творчості Т. Шевченка на теренах Буковини. Виокремлено вижницький осередок, де розгорталася педагогічна і творча діяльність згаданих осіб. З'ясовано їхні погляди, оцінки творів поета, основні ідеї та цінність літературно-критичних матеріалів, художніх творів у розвиткові наукової та популяризаторської шевченкіани.

157. Меленчук О. Коментування персоналій у листуванні та щоденнику Т. Шевченка: досвід С. Єфремова [Електронний ресурс] / О. Меленчук // Слово і Час, 2019. – № 5, С. 65–72. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/779>

У статті розглядаються коментарі Сергія Єфремова до III («Листування») та IV («Щоденні записки (Журнал)» томів «Повного зібрання творів Т. Шевченка». Значну увагу приділено С. Єфремову як коментаторові імен та прізвищ у текстах митця. З'ясовується роль і значення аналізованих коментарів у розвитку українського шевченкознавства.

158. Михед П. Про долю автографа вірша Т. Шевченка «Якось-то йдучи уночі...» [Електронний ресурс] / П. Михед // Слово і Час, 2019. – № 10, С. 68–72. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/934>

У статті досліджено історії автографа вірша Тараса Шевченка «Якось-то йдучи уночі», який поет написав восени 1860 р. Про існування цього автографа 1911 р. повідомив Дмитро Затиркевич, який знайшов його в архіві батька, Івана Затиркевича. Останній 1861 р. служив в Орлі, куди 2 травня прибула для прощання труна з тілом Шевченка. Головним організатором скорботних урочистостей в Орлі був Іван Лазаревський, котрому допомагав І. Затиркевич. Вдячний Лазаревський і подарував Затиркевичеві автограф вірша. Угорі над текстом напис: «Автограф Т. Г. Шевченко, подаренний мне Лазаревским в Орле». Проведений у статті зіставний аналіз почерку на автографі та рукописів Івана Затиркевича дав змогу встановити їх

тотожність. Цей автограф та знайдені в ньому розбіжності з остаточним текстом проливають світло на процес роботи поета.

159. Мовчанюк В. Вірш Шевченка «Росли укупочці, зросли» в контексті філософії екзистенції [Електронний ресурс] / В. Мовчанюк // Слово і Час, 2019. – № 8, С. 3–11. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/599>

У статті Шевченків вірш «Росли укупочці, зросли...», який традиційно зараховували до інтимної лірики, розглядається як етично-філософський твір, де через розгорнуту метафору «тяжкої дороги» героїв змодельовано їхнє сповнене випробувань подружнє життя, як етичний подвиг плекання «любові безвічної»-як трансценденція до Бога. Поглиблення розуміння тексту Шевченка стає можливим завдяки прочитанню його смислів через призму апостольських інтенцій етичної особистості автора. Його модус філософування повніше виявнюється в контексті понять християнської філософії екзистенції.

160. Сулима В. Морфологія «снів» Тараса Шевченка в контексті біблійних оніричних пророцтв [Електронний ресурс] / В. Сулима // Слово і Час, 2019. – № 3, С. 12–20. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/616>

Стаття написана за результатом інтертекстуального аналізу трьох поетичних творів Т. Шевченка з однойменною назвою «Сон», які розглядаються в контексті біблійних оніричних пророцтв, зокрема патріарха Йосипа і пророка Даниїла.

161. Ткачук М. Наративна оптика поеми Тараса Шевченка «Катерина» [Електронний ресурс] / М. Ткачук // Слово і Час, 2019. – № 3, С. 26–33. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/525>

У статті досліджується наративна стратегія зазначеної поеми. У художньому світі твору гетеродієгетичний (третьоособовий) наратор розповідає про історію зведеної дівчини, виступає експліцитним, тобто явним розповідачем, заявляючи про себе в ліричних відступах. Він дає оцінку вчинкам персонажів, моделює центрогеройний сюжет, повчає уявних читачів і безпосередньо звертається до Катерини, співчуючи їй.

162. Харчук Р. Вдячні читачі Шевченка з Наддніпрянської України: Володимир Антонович і Микола Лисенко [Електронний ресурс] / Р. Харчук // Слово і Час, 2019. – № 3, С. 33–41. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/438>

Авторка статті розглядає, як вплинула поезія Шевченка на національну ідентичність двох чільних представників громадського руху в Україні-правобережця В. Антоновича й лівобережця М. Лисенка. Вона стверджує, що «Кобзар»-це книжка, що формувала українську політичну ідентичність. Під її впливом відбувалася деполонізація правобережної української інтелігенції й дерусифікація лівобережної. Поезія Шевченка була як головним елементом освітньої програми народництва, так і наріжним каменем народницької ідеології.

163. Штонь Г. Духовна структурованість вірша Шевченка [Електронний ресурс] / Г. Штонь // Слово і Час, 2019. – № 3, С. 46–50. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/730>

У статті йдеться про малодосліджену проблему злитності духовного перебігу творчого процесу й таких компонентів художньої форми, як ритміка, поетико-технічна, інтонаційна й ладова структурованість поетичного твору тощо. Автор підводить до думки, що Шевченків вірш-то цілком унікальна, не позичена в літератури просодична система, де поетів дух у спілці з художніми інтенціями мови стає вирішальним фактором безпомилкової реакції інтуїтивно «самонароджуваного» творчого задуму.

164. Яковина О. Благовіщення та образ Богородиці в церковній традиції і в поемі Тараса Шевченка «Марія» [Електронний ресурс] / О. Яковина // Слово і Час, 2019. – № 3, С. 39–46. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/729>

Статтю присвячено одному з найбільш проблематичних для наукового аналізу творів Т. Шевченка-поємі «Марія». Мотивація твору в розумінні авторки статті розкривається у двох основних контекстах: містичному й соціальному. Аналізується адекватність постатей євангельського тексту та образів поеми Т. Шевченка. Поет використовує аналогію як засіб для показу переходу від свідомості психологічного до свідомості духовного. Виявляється метафізика поетичної думки самого Шевченка та метафізика мислення головних героїв твору.

165. Яременко В. «І слово правди і любові» (Шевченкова правда і її християнськість) [Електронний ресурс] / В. Яременко // Слово і Час, 2019. – № 3, С. 42–52. – Режим доступу : <https://doi.org/10.33608/0236-1477.2019.03.42-52>

У статті проаналізовано мотив правди-істини у творчості Тараса Шевченка, його унікальність. Розглянуто поєднання цього мотиву із сучасністю, коли з'явився термін «постправа» й триває інформаційна війна. Висловлено міркування, що розширюють тлумачення окремих творів Шевченка. Окреслено словообраз правди в інших письменників XVII-XIX ст. Розглянуто ставлення поета до правдивості як чесноту.

166. Яременко В. «Суєслови, лицеміри, господом прокляті» (проблема обрядовірства і народної побожності в контексті творчої спадщини Тараса Шевченка) [Електронний ресурс] / В. Яременко // Слово і Час, 2019. – № 5, С. 84–92. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/547>

У статті аналізується, як Т.Шевченко, передусім у своєму художньому вираженні, трактує актуальну нині проблему обрядовірства та пов'язане з нею питання народної побожності. Відповідно з'ясовується місце Шевченка в осмисленні цих тем.

167. Харчук Р. Сприйняття Шевченка в малоросійському середовищі XIX ст. [Електронний ресурс] / Р. Харчук // Слово і Час, 2020. – № 5, С. 61–74. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/987>

У статті здійснено спробу диференційовано розглянути малоросійський дискурс у сприйнятті Шевченкової творчості на матеріалі джерел особистого походження, на прикладі публічної полеміки довкола питання українофільства й української мови включно з донесеннями до III відділення на цю тему. Визначено такий спектр малоросійського дискурсу в потрактуванні доробку Шевченка: амбівалентне ставлення, спроба поєднати повагу до поета з лояльністю до російського імператора й імперії, гостро негативне і зневажливе намагання відокремити Шевченка від українофільства, української мови й літератури, розуміння Шевченка як предтечі українофільства. Присутність імені поета в донесеннях до III відділення свідчить, що його ім'я, як і питання української мови, культури чи освіти, російські імперські структури традиційно переносили в площину політичну, остерігаючись розвитку українського сепаратизму.

168. Харчук Р. Шевченківська тема у спадщині історика й педагога Миколи Володимировича Стороженка (1861—1944) [Електронний ресурс] / Р. Харчук // Слово і Час, 2020. – № 1, С. 102–109. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/964>

У статті розглянуто шевченківську тему у спогадах Миколи Володимировича Стороженка «З мого життя» і в його листах до П. Куліша. Авторка вважає, що зазначена тема була для історика принагідною, а його ставлення до поета амбівалентним. Особливу увагу вона звертає на проблему авторства публікації «Епизод из жизни Т. Шевченка», яку з огляду на криптонім С-ко дослідники нині приписують Миколі Володимировичу Стороженкові. Хоч авторство Миколи-найвірогідніше, проте у статті викладено й аргументи на користь авторства його брата, Андрія Володимировича Стороженка. Останній підписував свої публікації криптонімом С-ко, А. Андрій Стороженко цікавився мистецькою спадщиною Шевченка й давніми портретами. У статті «Епизод из жизни Т. Шевченка» йдеться про втрачений портрет пані Шостки. Андрій Стороженко розумів значення поета для української ідеї, але заперечував право українців на самовизначення, тому у праці «Український рух», що її й досі використовує російська пропаганда в боротьбі з «українським сепаратизмом», вивів карикатурну постать Шевченка. Імпульсом до створення цієї карикатури послужила Кулішева теза про неосвіченість Шевченка і його «полупьяную музу».

169. Смілянська В. Стратегії адресування у текстах Шевченка-повістяра [Електронний ресурс] / В. Смілянська // Слово і Час, 2021. № 2, С. 3–19. – Режим доступу : <https://doi.org/10.33608/0236-1477.2021.02.3-19>

У статті на основі ідей М. Бахтіна та принципів рецептивної естетики розглянуто метанаративний (екзегетичний) та метафікційний (дієгетичний) аспекти повістей Т. Шевченка, висвітлено способи контактування автора з читачем/слухачем, розрізнено характер адресування-прямого, направленою експліцитному адресатові, та прихованого, спрямованого адресатові імпліцитному. Останнього втілено в іпостасі ідеального реципієнта, до якого апелює імпліцитний автор і який сприймає естетичний модус твору

(об'єктивну естетичну цінність уявного світу тексту та його суб'єктивну естетичну оцінку, виражені тональністю твору). На висхідній оцінній спрямованості ґрунтується стратегія інтимізації взаємин із читачем, а на низхідній-стратегія дискредитації, які реалізуються в низці комунікативних тактик. Носіями цих тактик є наратори-адресанти-розповідач та оповідач, котрі разом із нарататорами-адресатами утворюють корелятивні пари, які по-різному презентуються у текстах дев'яти повістей, що й розглянуто у статті.

170. Харчук Р. Значення Шевченка для формування свідомості українських інтелігентів- постшістдесятників у Російській імперії XIX ст [Електронний ресурс] / Р. Харчук // Слово і Час, 2021. – № 2, С. 20–34. – Режим доступу : <https://doi.org/10.33608/0236-1477.2021.02.20-34>

У статті розглянуто значення Шевченкової поезії для формування національної свідомості покоління українських інтелігентів- постшістдесятників у Російській імперії XIX ст. Авторка аналізує спогади, щоденники й листування, на підставі яких робить висновок про рецепцію творчості поета Т. Зіньківським, М. Славінським, П. Тучапським, Є. Чикаленком, Б. Грінченком, М. Грушевським, Д. Дорошенком. Із розгляду джерел особового походження випливає, що «Кобзар» був серед лектури кожної з названих осіб. Не на всіх ця книжка справила враження в дитинстві, адже дітям було складно сприймати поезію Шевченка. Доступ до його творчості, особливо позацензурної, також був у Росії обмеженим, але вже в дорослому віці кожен із мемуаристів визнавав Шевченків вплив на формування власної національної ідентичності.

171. Боронь О. Мотив «шляхетного розбійництва» в Шевченковій повісті «Варнак» у зіставленні з новелою «Міхаель Кольгаас» Генріха фон Кляйста і романом «Жан Сбогар» Шарля Нодьє [Електронний ресурс] / О. Боронь // Слово і Час, 2022. № 2, С. 3–14. – Режим доступу : <https://doi.org/10.33608/0236-1477.2022.02.3-14>

У статті розвинуто порівняльні студії Шевченкової повісті «Варнак» у типологічному ряду із західноєвропейськими творами про «шляхетного розбійника». У спадщині Шевченка немає згадок про Генріха фон Кляйста і Шарля Нодьє, обмежену інформацію про них він міг дістати хіба що з тодішньої літературної періодики. В аналізі текстів застосовано порівняльно-типологічний підхід. Простежено кілька збігів і паралелей, зумовлених переважно опрацюванням традиційної розбійницької тематики. Зіставлення повісті з іншими творами дало змогу унаочнити ступінь оригінальності Шевченкового трактування образу «шляхетного розбійника» в середині XIX ст.

172. Ключек Г. Шевченкові візії ідеального суспільства (на матеріалі триптиха «Молитва») [Електронний ресурс] / Г. Ключек // Слово і Час, 2022. – № 2, С. 15–29. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/1051>

У статті висвітлено обставини створення, ідейно-художні особливості триптиха Тараса Шевченка «Молитва». Якщо в перших двох віршах циклу поет звертався до Бога з проханням покарати «царів» та «шинкарів», то в третій поезії він відмовився від такого радикалізму і прохав зупинити тих, хто творить зло. Т. Шевченко вважав, що так можна досягти соціального примирення. Пафос ствердження гармонійності світобудови акцентовано в останній поезії триптиха: молитва зазвучала як гімн, що прославляє красу суспільства, в якому поєднана соціальна справедливість, працьовитість й освіченість народу, висока моральність і любов.

173. Приліпко І. Однойменні Шевченкові вірші «Думи мої, думи мої.»: історія тексту та особливості поетики [Електронний ресурс] / І. Приліпко // Слово і Час, 2022. – № 2, С. 30–41. – Режим доступу : <https://doi.org/10.33608/0236-1477.2022.02.30-41>

У статті висвітлено процес становлення основного тексту віршів Т. Шевченка «Думи мої, думи мої...» 1840-го та 1848-го років написання. Розкрито художні особливості творів, з'ясовано їх ідейно-естетичну суголосність та значення в доробку поета. Простежені зміни на шляху до остаточного тексту обох віршів увиразнюють специфіку творчої лабораторії автора, засвідчують його прагнення вдосконалити граматику і стилістику тексту, виявляють ретельне ставлення поета до форми і змісту своїх творів, до належної їх підготовки до друку.

174. Харчук Р. Літературна функція «Молитви Єремії Пророка»: творча заготовка чи епіграф до рукописної збірки Тараса Шевченка «Три літа»? [Електронний ресурс] / Р. Харчук // Слово і Час, 2022. – № 3, С. 3–15. – Режим доступу : <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/1057>

У статті уточнено літературну функцію «Молитви Єремії пророка» та висвітлено проблему ототожнення й самоототожнення Шевченка з Єремією. На підставі висновків багатьох дослідників та дискусії між В. Щуратом й І. Франком 1904 р. авторка визначає, що виписка Шевченка з Біблії-епіграф, а не творча заготовка, як це подано в останньому академічному корпусі доробку поета. Цей факт поглиблює й розуміння творчих пошуків Шевченка 1843-1845 рр., і розуміння рукописної збірки «Три літа».

**«Наша дума, наша пісня
Не вмере, не загине...
От де, люде, наша слава,
Слава України!»
Т. Г. Шевченко**